

Razumkov
centre

РІЧНИЙ ЗВІТ - 2024

Київ - 2025

ЗМІСТ

3	Вступне слово
6	Про Центр Разумкова
9	Загальноцентрівські проекти
42	Публікації за результатами інших проектів Центру Разумкова
55	Соціологічна служба
57	Заходи, організовані та проведені Центром Разумкова
105	Пресконференції
117	Публічні заходи за участю експертів Центру Разумкова 2024 р.
158	Інтернатūra
161	Клуб друзів Центру Разумкова
168	Діяльність Центру Разумкова у 2024 р. в цифрах
176	Фінансування та видатки Центру Разумкова у 2024 р.
177	Центр Разумкова: команда та контакти

ВСТУПНЕ СЛОВО

2024 р. був непростим для країни, таким він був і для Центру Разумкова. Водночас попри виклики та проблеми воєнного часу, колектив продовжував злагоджену, продуктивну і високо-професійну роботу на пріоритетних напрямках, визначених оновленим Стратегічним планом Центру.

Основний напрям роботи Центру — аналітичний, реалізовувався через тематичні дослідження, що здійснювалися як за донорської підтримки, так і власними ресурсами Центру. Експерти досліджували такі нагальні проблеми, як: вимушена міграція та забезпечення економіки трудовими ресурсами, виклики для України в умовах геополітичних та геоекономічних змін, особливості в цьому контексті зовнішньої політики держави, прискорення європейської інтеграції України. Результатами проекту про проблеми та перспективи проведення майбутніх виборів після завершення війни та досягнення миру був присвячений тематичний випуск журналу «Національна безпека і оборона».

Безпосередньо з воєнною проблематикою були пов'язані дослідження найкращих світових практик державно-громадського партнерства та його ролі у забезпеченні суспільної стійкості під час війни, а також необхідності та перспектив створення системи політичної освіти для ветеранів як майбутніх активних учасників політичних процесів. Вчергове вийшов Щорічник СІПРІ українською мовою. І вже традиційно підсумовувало рік, що минув, дослідження церковно-релігійної ситуації в Україні.

Продовжував виходити започаткований у 2022 р. щомісячний аналітичний огляд «Україна — від війни до миру та відновлення». У червні 2024 р. побачив світ перший випуск щомісячного «Огляду роботи енергетичного сектору України». Цей матеріал є особливо актуальним з огляду на ключову роль енергетики у забезпеченні життєдіяльності країни в умовах війни.

Активно працювала Соціологічна служба Центру, провівши 15 загальнонаціональних опитувань та багато інших видів досліджень — експертних опитувань, фокус-груп, глибинних інтерв'ю. Протягом року було опитано 26 000 громадян України, соціологічні дані Центру отримували найширший медійний резонанс в Україні та за кордоном, стали важливою складовою дослідницьких проєктів.

Експерти Центру вели активну діяльність у міжнародних дослідницьких мережах і проєктах. У рамках співпраці у мережі аналітичних центрів «Великої сімки» Think7 експерти Центру представили аналітичну записку, яка була відібрана для підготовки Заключного комюніке Саміту G7 у Римі. Співпраця з партнерами по асоціації TEPSA була спрямована на реалізацію міжнародного проєкту InvigoratEU. Експерти Центру взяли участь у багатьох міжнародних конференціях та круглих столах, дво- та багатосторонніх консультативних зустрічах з делегаціями експертів, науковцями з інших країн.

Центр активно працював у напрямі об'єктивного інформування громадян міжнародної спільноти про перебіг війни з росією, протидії фейкам та дезінформації з боку країни-агресора, адвокації потреб України на міжнародній арені. Протягом року Центр відвідали та зустрілися з експертами Надзвичайні та Повноважні Посли Словаччини, Румунії, Молдови, ПАР, Узбекистану, Королівства Швеції, дипломатичні представники інших закордонних країни та міжнародних організацій, Центр брав активну участь у діяльності Форуму громадянського суспільства Східного Партнерства. Налагоджена співпраця Центру з Міжнародною громадською організацією «Карпатська платформа» (Братислава).

Експерти Центру дали понад 300 інтерв'ю та коментарів вітчизняним та закордонним ЗМІ, у т. ч. інформагенціям, телеканалам, газетам, загальна аудиторія яких нараховує сотні мільйонів людей. Загалом, публічній складовій діяльності Центру приділялася значна увага, про що свідчать кількість публічних заходів, пресконференцій, а також статистика соціальних медіа Центру та рівень медійної активності.

Реалізуючи завдання сприяння органам влади у виробленні оптимальних політичних рішень в умовах війни, Центр продовжив вироблення рекомендацій за результатами дослідницьких проєктів, залучаючи представників влади до їх обговорення та забезпечуючи адресну розсилку своїх пропозицій. Експерти Центру брали участь у заходах, організованих органами влади, зокрема парламентського Комітету з питань енергетики та ЖКГ, НКРЕКП, надавали консультації представникам владних інституцій на їх запити. Центр на регулярній основі активно

співпрацював з Громадською Радою при МЗС, надаючи їй аналітичну підтримку та посилюючи публічну складову її діяльності. Постійним партнером Центру є Державна служба з етнополітики та свободи совісті.

Розвивалася співпраця Центру з науковими та освітніми установами. Були підписані угоди про співпрацю з Інститутом політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАНУ, Київським столичним університетом ім. Б. Грінченка. Традиційно в Центру проходили практику студенти українських та закордонних ВНЗ, відбувся другий випуск Інтернатури. Експерти читали лекції у провідних університетах України, Польщі, Німеччини, а також публічні онлайн лекції для молоді, студентів, ветеранів в рамках співпраці з ГО «Будь в курсі!» з м. Дніпро.

Робота Центру протягом року була плановою та стабільною, усі зобов'язання перед донорами та замовниками виконувалися своєчасно та повним обсягом. Центр продовжував підтримувати зв'язки з колегами, які зараз захищають Україну у складі Сил оборони.

Ми дякуємо усім, хто підтримував і підтримує статутну діяльність Центру в ці нелегкі часи, усім нашим українським і міжнародним партнерам. Попри всі складнощі, зумовлені війною, Центр з надією дивиться в майбутнє і готовий до подальшої роботи для наближення перемоги й миру в Україні, до нових викликів і завдань.

ПРО ЦЕНТР РАЗУМКОВА

Центр Разумкова (Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова) – недержавна аналітична інституція, заснована в 1994 р. Олександром Разумковим. Під дахом Центру були зібрані кращі аналітики країни з різних сфер: безпеки, оборони, економіки, права та міжнародних відносин. Олександр Разумков помер 29 жовтня 1999 р.

Він заклав міцний фундамент для ствердження та розвитку кращого аналітичного центру країни. 24 жовтня 2000 р. рішенням зборів засновників Центру присвоєно ім'я Олександра Разумкова. Центр Разумкова є однією з небагатьох українських багато-профільних аналітичних інституцій. Його дослідження охоплюють головні напрями державної політики та розвитку. Аналітична робота Центру містить практичні пропозиції та рекомендації для органів державної влади та місцевого самоврядування. Багато років Центр Разумкова входить до числа кращих аналітичних інституцій світу.

За рейтингом Програми аналітичних центрів та громадянського суспільства (TTCSP) Інституту Лаудера Університету Пенсильванії, у щорічному рейтингу «Global Go to Think Tank Index Report» Центр Разумкова двічі поспіль визнавався найкращим аналітичним центром Центральної та Східної Європи (2019 і 2020 рр.) та досяг 40-ї позиції серед найкращих аналітичних центрів світу. Центр Разумкова у своїй діяльності керується принципами реалізму та прагматизму, політичної незаангажованості, активного впливу на державну політику, високої якості та оперативності підготовки матеріалів, відповідальності за їх якість і доброчесність.

Експерти Центру поєднують ґрунтовні теоретичні знання та практичний досвід, набутий під час роботи в органах влади, дипломатичних установах, державних компаніях, масмедіа, а також на військовій службі, у науковій та викладацькій діяльності. Ми вбачаємо свою місію у сприянні становленню України як демократичної, правової, соціальної європейської держави, розвитку

громадянського суспільства, покращенні якості життя громадян, підвищенні міжнародного авторитету Української держави та реалізації її національних інтересів.

Ми проводимо дослідження у таких головних сферах: внутрішня та правова політика, державне управління, зовнішня політика та міжнародні відносини, національна безпека, обороноздатність та військове будівництво, соціально-економічний розвиток, міжнародна та регіональна безпека. Центр Разумкова має власну соціологічну службу, дослідження якої мають високий ступінь довіри вітчизняних і зарубіжних замовників. Регулярно проводяться загальнонаціональні та експертні опитування.

Стратегічні цілі Центру Разумкова

- ✓ Висока конкурентоздатність Центру на ринку аналітичної продукції, яка досягається за рахунок якісного, глибокого, системного аналізу багатовимірних проблем внутрішньої та зовнішньої політики. Забезпечення високої якості аналітики та експертизи Центру, його здатності навіть у несприятливих умовах здійснювати відповідно до світових стандартів дослідження найбільш актуальних проблем на глобальному, регіональному та національному рівнях, розробляти релевантні політичні рекомендації з їх розв'язання.
- ✓ Високий рівень реалізації розроблених рекомендацій і пропозицій завдяки наявним і постійно оновлюваним каналам комунікації Центру з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та суспільством. Посилення впливу на формування політичного порядку денного.
- ✓ Активна і плідна міжнародна співпраця Центру з провідними аналітичними центрами світу на дво- та багатосторонній основі. Зміцнення авторитету у світовій аналітичній спільноті, встановлення стабільних партнерських відносин з провідними аналітичними центрами Європи, США, інших регіонів, постійна участь у міжнародних дослідницьких мережах та проєктах.
- ✓ Забезпечення стійкості і стабільної життєдіяльності Центру шляхом запровадження гнучких форм організації дослідницької діяльності, їх адаптації до наявних умов, формування кадрового резерву, диверсифікації джерел фінансування, у т. ч. за рахунок розвитку аналітичних, дослідницьких та дорадницьких послуг за сферами експертизи Центру, підвищення ефективності управління людськими ресурсами.

Від початку широкомасштабної російської агресії Центр зосередив увагу на **трьох головних напрямках роботи**:

- ✓ експертному інформуванні громадян України та міжнародної спільноти про перебіг війни з росією та її наслідки, протидії фейкам та дезінформації з боку країни-агресора;
- ✓ адвокації потреб України на міжнародних «майданчиках», участі в обговореннях на експертному рівні питань міжнародної допомоги Україні;
- ✓ підготовці рекомендацій для органів влади, міжнародних організацій, країн-партнерів з питань посилення спроможності України у протидії агресії, подолання її наслідків та повоєнного відновлення, досягнення стабільної безпеки у майбутньому.

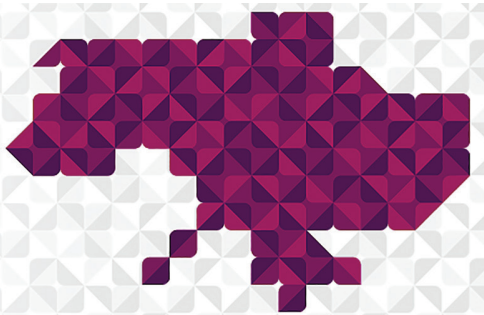
ЗАГАЛЬНОЦЕНТРІВСЬКІ ПРОЄКТИ

**Проект «Інституційна підтримка» за сприяння
«Програми сприяння громадській активності
«Долучайся!», що фінансується Агентством США
з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється
Pact в Україні.**

Метою проекту «Інституційна підтримка» є підвищення організаційної стійкості, експертних і комунікаційних можливостей Центру Разумкова для забезпечення ефективного інформування громадян України та міжнародної спільноти про перебіг та наслідки російсько-української війни, перспективи мирного врегулювання і повоєнну відбудову.

Програма сприяння
громадській активності

Долучайся!

У рамках проекту «Інституційна підтримка» Центр зосереджувався на таких основних напрямках діяльності: забезпечення ефективної та стабільної діяльності Центру; підвищення рівня поінформованості населення України та міжнародної спільноти про перебіг війни, ситуацію в Україні у різних сферах, підвищення рівня громадянської освіти жителів України, протидія фейкам та дезінформації з боку країни-агресора.

Публікації, підготовлені в рамках проекту «Інституційна підтримка», за сприяння «Програми сприяння громадській активності «Долучайся!»».

ЩОМІСЯЧНІ АНАЛІТИЧНІ ОГЛЯДИ

Січень 2024 р.

Протягом січня 2024 р. у зоні бойових дій відбувалися переважно позиційні бої вздовж всієї лінії зіткнення. Попри інтенсивні штурми та локальні успіхи на багатьох ділянках, російські війська так і не розпочали анонсованого масштабного наступу. Цілком очевидно, що путінські наміри завершити війну «якомога швидше» стримуються не лише погодними факторами, але й обмеженнями в матеріальному та людському ресурсі. Однак існують вагомі підстави вважати, що стан «глухого кута» не може тривати надто довго. Триваючі проблеми зі стабільною зовнішньою підтримкою України можуть суттєво змістити баланс сил на користь росії.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/02/08/2023-PAKT-1-January.pdf>

Лютий 2024 р.

Нагромадження несприятливих зовнішніх та внутрішніх чинників впливу завдали «кумулятивного удару» по українських оборонних спроможностях. Хоча наразі важко об'єктивно оцінити потенціал триваючого наступу противника, але брак боеприпасів і людських резервів українських Сил оборони дозволяє росіянам нав'язувати ініціативу практично на всьому сухопутному театрі бойових дій.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/03/20/2024-PAKT-February-2.pdf>

Березень 2024 р.

Протягом березня 2024 р. ситуація як на театрі бойових дій, так і загалом навколо російсько-українського конфлікту не зазнала істотних змін, порівняно з попереднім місяцем. Водночас мали місце певні рішення, події та політичні заяви, що вже найближчим часом можуть суттєво вплинути на ситуацію в зоні бойових дій і на подальший перебіг конфлікту, хоча й навряд чи призведуть у короткотерміновій перспективі до кардинального перелому у ході війни.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/04/08/2024-PAKT-March-3.pdf>

Квітень 2024 р.

Протягом квітня 2024 р. загальна ситуація на театрі бойових дій залишалася складною, характеризувалася динамічною зміною оперативно-тактичної обстановки та мала стійку тенденцію до подальшого загострення. Російська сторона намагалася максимально скористатися «вікном можливостей» (або ж «вікном вразливості» України), створеним відсутністю своєчасного розв'язання проблем забезпечення Сил оборони України людськими та матеріальними ресурсами. Позитивне рішення Вашингтона стосовно надання американської військової допомоги та ухвалення Верховною Радою законодавчих змін з питань мобілізації, очевидно, не могли негайно розв'язати накопичені проблеми, але, ймовірно, підштовхнули російське військово-політичне керівництво противника до активізації наступальних зусиль.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/05/14/2024-PAKT-APRIL-6.pdf>

Травень 2024 р.

Протягом травня 2024 р. зберігалася тенденція до ескалації збройного протистояння та розширення масштабів російсько-українського конфлікту. Затримки з надходженням західної військової допомоги та брак людських ресурсів (проблеми мобілізації) дозволили противнику утримати стратегічну ініціативу на всьому театрі бойових дій і розширити лінію фронту на північному кордоні. Наступ російських військ досяг обмежених тактичних результатів на Харківському напрямку, але спричинив потужний резонанс всередині України та за її межами.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/06/06/2024-PAKT-MAY.pdf>

Червень 2024 р.

Протягом червня 2024 р. тривали бойові дії різної інтенсивності вздовж всієї лінії фронту. Найбільш напружена ситуація фіксувалася на північній та східній ділянках фронту, де російські війська зосередили основні наступальні зусилля, намагаючись реалізувати перевагу, отриману через затримки в постачанні Україні зовнішньої військової допомоги та проблеми з мобілізацією.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/07/11/2024-PAKT-June.pdf>

Липень 2024 р.

Липень 2024 р. став третім місяцем поспіль найбільш запеклих боїв, з огляду на повідомлення про втрати противника у живій силі та техніці. «Вікно можливостей», сприятливі погодні умови та політичні фактори, очевидно, підштовхували російське військове керівництво до форсування наступальних операцій, не звертаючи увагу на відповідність затрачених ресурсів та отриманих результатів. Українські Сили оборони спромоглися унеможливити реалізацію найгіршого сценарію, не допустивши прориву фронту, але й не зупинили постійне просування противника.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/08/13/2024-PAKT-July.pdf>

Серпень 2024 р.

Серпень 2024 р. відкрив якісно нову фазу російсько-української війни. Операція Сил оборони України на території Курської обл. рф стала повною несподіванкою не лише для широкого загалу, вітчизняних і закордонних експертів, урядів країн-партнерів, але й для військово-політичного керівництва росії. З огляду на стримані та фрагментовані коментарі з боку офіційного Києва, складно об'єктивно оцінити ступінь досягнення цілей Курської операції, але оперативні результати та міжнародний резонанс події дозволяє зробити припущення стосовно ймовірного

стратегічного впливу на подальший перебіг війни. Наразі існують різні позиції в оцінках стосовно доцільності та ефективності здійснення наземної військової операції на російській території та перспектив її розвитку. Незалежно від подальшого розвитку подій у зоні Курської операції, вже зараз можна стверджувати, що вона має більш важливе значення, ніж один з епізодів війни, а в разі її подальшого успіху (в комплексі з іншими асиметричними діями) може стати переломним моментом російсько-української війни.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/09/11/2024-PAKT-AUGUST.pdf>

Вересень 2024 р.

Вересень 2024 р. став одним із найбільш гарячих місяців війни як на полі бою, так і на дипломатичних фронтах. Роль політичного фактора як каталізатора інтенсивності бойових дій значно посилилася під впливом внутрішніх суспільно-політичних і економічних процесів, а також з огляду на зовнішньополітичну динаміку та в контексті очікування можливих переговорів із врегулювання конфлікту.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/10/10/2024-PAKT-SEPTEMBER-1.pdf>

Жовтень 2024 р.

Протягом жовтня 2024 р. незмінними залишалися як висока інтенсивність бойових дій, так і головні тенденції, сформовані протягом попередніх місяців. Російська сторона володіла ініціативою практично на всьому сухопутному театрі та досягла суттєвих територіальних успіхів, які мали переважно тактичне та політичне значення, але не змінили загальної воєнно-стратегічної ситуації та, відповідно, характеру війни на виснаження.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/11/07/2024-PAKT-OCTOBER-RC.pdf>

Листопад 2024 р.

Листопад 2024 р. відзначився черговим та якісно новим витком ескалації російсько-української війни. Протягом місяця військово-політичне керівництво росії ще більше активізувало наступальні дії на фронті та вдалося до безпрецедентних кроків у контексті ядерного шантажу. Путін – відразу після затвердження оновленої ядерної доктрини, що деталізує та розширює перелік сценаріїв застосування ядерної зброї – віддав наказ на завдання удару стратегічною балістичною ракетою (носієм ядерної зброї) по території України. Російська сторона, очевидно, має на меті досягнути максимальних територіальних за-

воювань і, за можливості, кардинальних змін на театрі воєнних дій, в очікуванні ймовірного початку переговорів після інавгурації Д. Трампа. Протягом місяця також з'явилися повідомлення про можливу причетність російських спецслужб до низки диверсій на території європейських країн.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/12/10/2024-PAKT-November-RC.pdf>

Грудень 2024 р.

У грудні 2024 р. зберігалися основні тенденції перебігу конфлікту, що сформувалися протягом попередніх місяців. Політичні чинники впливу, що стимулювали високу інтенсивність бойових дій, очевидно, превалювали над сезонними факторами та військовою доцільністю. В окремі дні грудня фіксувалося до 250 бойових зіткнень, більшість з яких відбувалися на Покровському, Куп'янському, Курахівському напрямках і в зоні Курської операції. Підбиваючи підсумки останнього місяця та 2024 р. загалом, слід зазначити, що динамічні зміни лінії бойового зіткнення та розширення театру бойових дій не призвели до виходу з поточної фази «війни на виснаження» та загалом із ситуації стратегічного «глухого кута».

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2025/01/16/2024-PAKT-December-RC.pdf>

АНАЛІТИЧНІ ДОПОВІДІ, ЗАПИСКИ, СТАТТІ ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Ідеологічні особливості оновлення економічних свобод

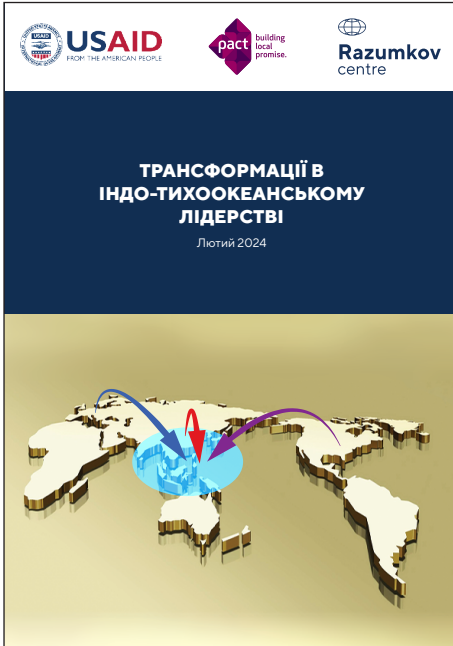
Входження людства у 2020-ті рр. супроводжувалося активізацією ризиків і викликів, які можуть загальмувати загалом позитивну динаміку світового розвитку попередніх років. Це не стало неочікуваною новиною, оскільки у період після Глобальної фінансової кризи 2008–2009 рр., з'явилися ознаки погіршення динаміки світового розвитку, насамперед через послаблення економічних свобод — відновлення протекціоністських заходів, транскордонних бар'єрів для руху товарів, послуг, капіталів, людей, що дало підстави передрікати встановлення нового порядку розвитку

світових процесів — деглобалізації, посилення замкненості та утворення нових центрів політичного та економічного тяжіння.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/01/30/2024-PAKT-1.pdf>

Трансформації в Індо-Тихоокеанському лідерстві

Війна в Україні та на Близькому Сході, політичні пристрасті у США, суперечливі ускладнення в Європі, економічна напруга у Китаї — ознаки початку 2024 р., які, однак, помітно послабили увагу до подій і процесів в інших геополітичних регіонах, у т. ч. таких, які знаходяться на перетині інтересів чи впливів провідних країн, чи інститутів світу. І зміни у таких регіонах саме у 2024 р. обіцяють бути напрочуд суперечливими та конфліктними, та призводитимуть до глобальних ризиків і викликів.

Донині всім було зрозуміло, що центром глобальних подій і процесів (безпосе-

редньо чи опосередковано) були США, Китай та їх суперництво. Сьогодні ж складається враження, що ситуація у світі набуватиме суттєво інших рис, а 2024 р. може виявитися роком втрат і розбратів, навіть у тих вимірах чи сферах, які вважались вже усталеними, і з якими пов'язувались демократія, економічний розвиток і людські цінності.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/02/26/2024-PAKT-4-5.pdf>

Людський капітал — виклики для відновлення України

Україна гідно пройшла два роки повномасштабної війни. Наразі відбуваються якісні зміни, що віддзеркалюються структурними зсувами, і кількісні зміни, які свідчать про пристосування бізнесу до умов війни, згуртованість населення, провідну роль держави в умовах значної міжнародної фінансової підтримки. Економіка України все більше набуває рис економіки воєнного часу. У 2023 р. розпочалося економічне відновлення країни, ВВП зріс більше, ніж на 5%.

Позитивні тенденції значною мірою стали можливими саме завдяки систематичному надходженню міжнародної фінансової допомоги. За

2022 та 2023 рр. Україна залучила \$74 млрд зовнішнього фінансування, було сформовано «фінансову коаліцію» для підтримки бюджету.

Завдяки системній фінансовій підтримці з боку міжнародних партнерів, вдалося частково компенсувати втрачений попит, спричинений міграцією та логістичними проблемами, шляхом розширення бюджетного фінансування.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/05/29/2024-PAKT-9.pdf>

Геополітичні виклики та геоekonomічні зсуви

Нинішній 2024 р., напевне, увійде в історію людства як рік стрімкої зміни глобального політичного та економічного порядку:

1. Звичайно, цей процес (зміни порядку) вже триває кілька років, однак донині він радше тестував головних світових акторів на готовність до кардинальних перемін.

2. Від самого початку 2020-х рр. вже чітко вимальовувалось, що світ відходить від багатостороннього порядку, заснованого на правилах, повертаючись до практики політики сили, продукуючи ризики та виклики, які (після Другої сві-

тової війни) до цього не мали прецедентів глобального рівня.

Натомість ми стаємо свідками прискорення світових трансформацій, які формують вельми суперечливі та найчастіше далекі від бажаних зміни, а виклики перетворюють на ризики, реалізація яких може спричинити формування значних бар'єрів для цивілізованого розвитку людства.

3. І чи не найбільше це може стосуватись європейського суспільства. А з тим — і українського, яке вже має повне право вважатись невід'ємною частинкою цієї спільноти.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/07/12/2024-PAKT-11-2.pdf>

Війна, інтеграційний рух і чорноморський чинник: недооцінені можливості

Повномасштабна фаза війни з росією значно вплинула на процеси розвитку як внутрішньої, так і зовнішньої політики України. Зокрема, після початку повномасштабного вторгнення (не лише у вигляді формального вступу до Європейського Союзу та НАТО) українське суспільство почало сприймати шлях європейської та євроатлантичної інтеграції в ширшому сенсі як безальтернативний шлях подальшого цивілізаційного розвитку. З цим, очевидно, пов'язуються як сподівання на підтримку у протистоянні ворогу, так і надії на післявоєнне відновлення, досягнення макроекономічної стабільності, кон-

курентоспроможності вітчизняного бізнесу, відчутне покращення добробуту домогосподарств.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/04/04/2024-PAKT-6-FF.pdf>

Зближення України з ЄС – від поточного відставання до перспективного прискорення

Європейська модель соціально-економічного зростання та розвитку упродовж десятиліть відігравала вирішальну роль у процесах конвергенції (зближення) та забезпечення процвітання для громадян і країн Євросоюзу. Тому, рішення Європарламенту про започаткування переговорного процесу з Молдовою та Україною стосовно їхнього майбутнього членства в Євросоюзі означає не лише новий рівень дво- і багатосторонніх відносин (України з ЄС і його окремими членами), а й формування нових чинників і стимулів безпосереднього прискорення соціально-економічних трансформацій в країні.

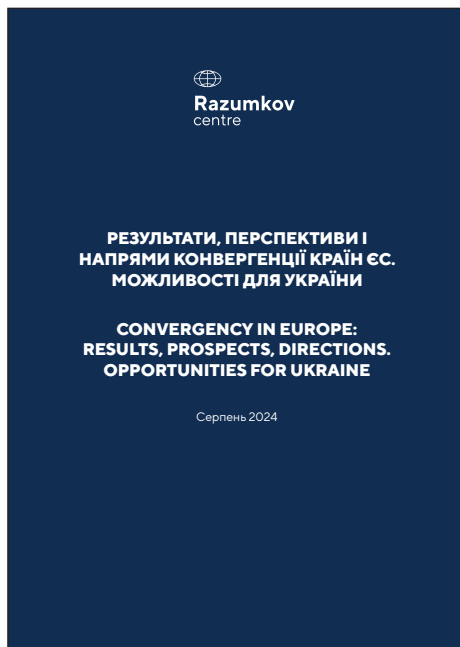
Євроінтеграційний шлях України, який ще кілька років тому здавався недосяжним горизонтом, дедалі більше набуває ідеологічного, інституційного та практичного змісту. І попри те, що за багатьма критеріями для членства у ЄС наша країна ще не відповідає їх вимогам, як Україна, так і сам ЄС докладають дедалі більше зусиль для того, щоб разом подолати численні внутрішні та зовнішні перешкоди та бар'єри на обраному шляху до повноправного членства. Підкреслимо, особливістю євроінтеграційного шляху постсоціалістичних країн була (а з тим, має стати й для України) безумовна спрямованість на максимальне вивільнення економічної ініціативи та забезпечення суспільно-політичних свобод.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/07/30/2024-PAKT-13.pdf>

Результати, перспективи і напрями конвергенції країн ЄС. Можливості для України

Необхідна умова прискорення економічного розвитку України та практична реалізація завдання її європейської інтеграції – розуміння владною елітою та суспільством у цілому головних чинників, тенденцій розвитку та ризиків сучасної світової економіки загалом і європейської зокрема, завдяки або всупереч яким, країна посилюватиме свою конкурентоспроможність, поліпшуватиме добробут своїх громадян, органічно вписуватиметься в європейський цивілізаційний простір.

Саме євроінтеграційна політика для України відіграє особливу роль, оскільки забезпечення соціально-

економічної конвергенції з ЄС є пріоритетним у контексті її стратегічного розвитку. Своєю чергою, результативна інтеграція з Євросоюзом стане вагомим чинником суттєвого підвищення рівня вітчизняного інституційного й соціально-економічного розвитку, що буде особливо актуальним в умовах повоєнного відновлення.

Читати: https://razumkov.org.ua/images/2024/09/11/2024_Converg_Issues_UKR_EU_UKR_ENG.pdf

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ПРОГРАМИ

Німеччина на шляху до відновлення лідерства

На початку 2024 р. перед Україною вимальовуються нові виклики, пов'язані з перспективами її успішної боротьби проти російського агресора. З одного боку, завдяки партнерській підтримці демократичних країн, Україна довела власну цивілізаційну спроможність, утвердилася як свободолюбна країна, а тому має примножувати зусилля на формування та зміцнення демократичного суспільства та його інтеграцію в європейську спільноту.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/02/26/2024-PAKT-3-N.pdf>

Амбіції Франції на лідерство — реалістичність втілення

Від початку року Франція дещо несподівано стала вирізнятися серед країн-засновників Європейського Союзу та НАТО риторикою, однозначно спрямованою на підтримку перемоги України у війні проти росії, надання Україні якнайбільшого сприяння в її намірах вступити до ЄС і НАТО.

27 лютого 2024 р. Президент Франції Е. Макрон навіть виступив із резонансним припущенням, що, можливо, західним країнам доведеться направити свої війська в Україну, що викликало вкрай неохвальну реакцію в Німеччині та США.

Тоді керівництву Франції довелося пояснювати, що про безпосередню участь Заходу в боях в Україні не йдеться. Проте Макрон змусив реагувати й західний світ, і Китай, і росію, а отже, він зробив очевидну заявку на посилення ролі своєї країни в глобальних процесах.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/05/01/2024-PAKT-7-RC.pdf>

Наміри до зближення чи готовність до роз'єднання

Аналітичний матеріал — **«Наміри до зближення чи готовність до роз'єднання»** розглядає відносини ЄС та Китаю у розрізі сучасних світових тенденцій економіки й політики та визначає особливо важливі напрями цих відносин для України. Автори статті аналізують події економічного перерозподілу у світі за останні кілька десятиріч та роль ЄС і Китаю в цих процесах.

Автори висловлюють думку щодо України, яка чи не найбільше зацікавлена у тому, щоб політичні та економічні відносини між ЄС і Китаєм розвивались у мирному та справедливому руслі. Це формуватиме стійкий базис

економічного зростання ЄС, що множитиме ресурси, які допоможуть Україні у повоєнній відбудові.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/05/14/2024-PAKT-8-5.pdf>

ПРОГРАМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Зовнішня політика України в контексті геополітичних процесів

Українська дипломатія діє на фоні та під впливом динамічних зовнішніх подій, швидкоплинних процесів глобального та регіонального рівнів, що містять як шанси, так і виклики для нашої країни. Зокрема, йдеться про поглиблення небезпечної поляризації світової спільноти, конфронтацію держав світових гравців, вибухонебезпечні конфлікти в різних регіонах світу, внутрішньополітичні процеси в США й на теренах ЄС тощо.

Під час широкомасштабної російської агресії українська дипломатія продемонструвала ініціативність, інноваційні підходи, активне просування на-

ціональних інтересів. Стратегічно важливими здобутками стали: рішення Європейської Ради (грудень 2023 р.) про відкриття переговорів про вступ України до ЄС; започаткування укладання з країнами-союзниками угод про довгострокове співробітництво у сфері безпеки тощо. Водночас втягування у тривале та виснажливе протистояння з країною-агресором накопичує «політико-економічну втому» від війни в Україні, змінює геополітичний ландшафт, загострює старі та спричиняє нові загрози.

Отже, зовнішня політика має адаптуватися до нових геополітичних реалій і кризових явищ, враховувати позиції й інтереси країн-союзників. Все це обумовлює важливість аналізу та прогнозу зовнішніх тенденцій, розробки комплексу превентивних контрзаходів на різних напрямках.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/02/29/2024-PAKT-5.pdf>

Саміт миру: геополітичний контекст і стратегічна перспектива

15-16 червня 2024 р. у Швейцарії відбудеться Саміт миру. Ця стратегічна ініціатива Києва має регіональний і глобальний масштаб. Вона була презентована восени 2022 р., і з того часу проведення саміту стало одним із базових зовнішньополітичних пріоритетів який українська дипломатія наполегливо впроваджувала в різних регіонах світу, на всіх рівнях і міжнародних майданчиках.

Однак, слід мати на увазі, що, по-перше, саміт стане важливим, але початковим етапом складного політико-дипломатичного процесу. По-друге, цей захід являє собою одну зі складових припинення війни в Україні.

Її ефективність залежить від багатьох інших факторів — насамперед від успішного опору ЗСУ російським інтервентам, міжнародної допомоги, рішучості та єдності альянсу країн-союзників.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/06/06/2024-PAKT-10.pdf>

ЕНЕРГЕТИЧНІ ПРОГРАМИ

Енергетика України у червні 2024 р.

У перший день місяця відбулася чергова масована атака на критичну інфраструктуру України. 20 і 22 червня було завдано шкоди окремим енергетичним об'єктам у чотирьох обл. Унаслідок цього сукупні втрати Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України перевищили 9 ГВт. Виведено з ладу 90% потужності ТЕС і 40% – ГЕС. Через це лише два дні в червні минули без запровадження обмежень в енергопостачанні. Графіки аварійних та/чи стабілізаційних вимкнень діяли впродовж 44% годин місяця. Пропускна спроможність міждержавних перетинів використовувалася обсягом,

близьким до максимального (1,6–1,7 ГВт), десять разів.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/07/11/2024-PAKT-12.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору в липні 2024 р.

У липні в енергетичній системі України спостерігався значний дефіцит електроенергії, спричинений шкодою, завданою масованими російськими атаками, та зростанням споживання через аномальну спеку.

Лише три дні пройшли без енергетичних обмежень. Графіки аварійних та/чи погодинних вимкнень запроваджувалися впродовж 94% годин місяця. Через це, НЕК «Укренерго» скасувала заплановані для кращого прогнозування режимів роботи системи, виміри споживання енергії в регіонах.

Польський, румунський і словацький оператори систем передачі 10 разів надавали НЕК «Укренерго» аварійну допомогу, а пропускну спроможність міждержавних перетинів, близьку до максимальної (1,6-1,7 ГВт), вдалося використати лише тричі, через зростання споживання електроенергії у Східній Європі.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/08/14/2024-PAKT-14-1.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору в серпні 2024 р.

Унаслідок наймасованішої, з початку війни, комбінованої атаки на українську енергетичну систему, передусім інфраструктуру видачі потужності її атомних електростанцій, уночі 26 серпня були вимкнені блоки № 1, 3 і 4 Рівненської АЕС, й вимушено зменшена потужність Південноукраїнської АЕС. Увечері того ж дня, внаслідок порушення нормального функціонування системи, було вимкнено блок № 3 Південноукраїнської АЕС. Не допустити переходу на позапроєктний режим управління реакторами, що загрожував інцидентом рівня 3, вдалося лише завдяки високій фаховій підготовці дис-

петчерів і впровадженій в Україні симпомтно-орієнтованій системі аварійного реагування.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/10/15/2024-PAKT-16.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору у вересні 2024 р.

У вересневому бюлетені Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні зазначено, що дев'ять хвиль скоординованих атак на енергетичну інфраструктуру, здійснені росією з 22 березня 2024 р. до 31 серпня 2024 р., «спричинили серйозні довготривалі наслідки, завдавши шкоди цивільному населенню та ключовим системам: електропостачання, водопостачання, каналізації, опалення, охорони здоров'я, освіти та економіки». Зважаючи на кількість постраждалих регіонів, скоординованість атак і масштаб шкоди, завданої цивільному населенню та критично важливим системам, що забезпечують

життєво необхідні послуги, у Моніторингової місії є підстави вважати, що «численні аспекти цієї військової кампанії... порушують основоположні принципи міжнародного гуманітарного права». Атаки російських збройних сил на електроенергетичну інфраструктуру України «ймовірно, порушують усі три принципи [захисту цивільного населення та цивільних об'єктів]: розрізнення, пропорційності та запобіжності».

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/10/28/2024-PAKT-17.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору в жовтні 2024 р.

Оскільки у звітний період нестачі палива й енергії в Україні не фіксувалося, основна дискусія розгорнулася навколо перебігу очікуваного опалювального сезону. Хоча і в уряді, і в Міненерго, і в НЕК «Укренерго» регулярно повторювали, що прийдешня зима «буде складнішою, ніж попередня», а один із членів наглядової ради ПАТ «Центренерго» навіть пообіцяв повернення «графіків відключень», якщо на початку листопада «НЕК «Укренерго» не вдасться витримати баланс енергосистеми», великих проблем із постачанням палива та енергії в осінньо-зимовий період 2024-2025 рр.

ніхто з високопосадовців не прогнозував. Більше того, і прем'єр, і міністр енергетики, і керівник НЕК «Укренерго» стверджували, що єдиною причиною обмеження споживання цієї зими здатні стати тільки «масовані обстріли об'єктів генерації». Як зазначалося, можливі «лише тимчасові аварійні відключення через пошкодження, але вони не будуть регулярними».

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2024/11/19/2024-PAKT-18.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору в листопаді 2024 р.

28 листопада 2024 р., внаслідок 11 комбінованої атаки на українську енергетичну систему, передусім інфраструктуру видачі потужності її атомних електростанцій, була на 10-40% зменшена потужність восьми енергоблоків. Один був зупинений, а системи охолодження ще двох — переведені на живлення від станційних джерел. Не допустити переходу на позапроєктний режим управління реакторами, що вже втретє з початку року загрожувало інцидентами другого-третього рівня за шкалою INES, вдалося лише завдяки високій фаховій підготовці диспетчерів.

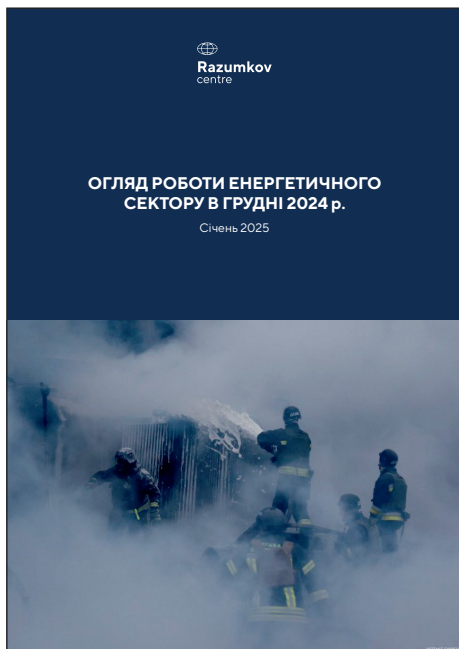
Інспектори МАГАТЕ, які оцінювали наслідки російських атак, виявили «великі ушкодження» й констатували зменшення спроможності Об'єднаної енергетичної системи забезпечувати надійне енергопостачання.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2025/01/01/2024-PAKT-20.pdf>

Огляд роботи енергетичного сектору в грудні 2024 р.

У грудні відбулися дві комбіновані атаки на українську енергосистему, під час яких було збільшено кількість використаних проти неї засобів ураження до 1 300 ракет і майже 1 000 ударних БПЛА. Якщо 13 грудня основними цілями крилатих ракет повітряного й морського базування були вибрані високовольтні підстанції, що забезпечують функціонування міждержавних перетинів, то 25 грудня ворог знову вдарив по енергоблоках і машинним залам теплових і гідроелектростанцій, передусім на Лівобережній Україні.

Негативні наслідки першої з атак вдалося мінімізувати

завдяки вдалим діям Сил оборони та наявності на об'єктах передачі й розподілу електроенергії захисту другого рівня. Проте під час другої атаки, нестача систем типу Hawk, NASAMS, IRIS-T призвела до виведення з ладу декількох об'єктів на ТЕС і ГЕС, які, через їх велику площу, неможливо захистити інженерними спорудами. Саме тому Президент підкреслив, що без передачі Україні щонайменше 19 систем протиповітряної оборони, вона може втратити додатково ще 4-5 ГВт установленної потужності.

Читати: <https://razumkov.org.ua/images/2025/01/01/2024-PAKT-20.pdf>

Пошкодження об'єктів генерації, недостатня спроможність із передачі електроенергії із заходу на схід, і дотепер не реалізовані можливості з її імпорту, спричинили повернення графіків обмеження потужності для промисловості й погодинних вимкнень для однієї-двох черг домогосподарств. Відносно швидкого скорочення тривалості обмежень вдалося досягти, з одного боку, завдяки підвищенню температури повітря, яке зменшило енергоспоживання, з іншого боку — завдяки відпрацьованим діям диспетчерських і ремонтних бригад та наявності запасів найбільш вразливого обладнання.

Завдана російськими ударами шкода була б у рази більшою, якби не вжиття заходів із прикриття об'єктів паливно-енергетичного комплексу, а також наявність на об'єктах передачі й розподілу електроенергії захисту другого рівня.

ПУБЛІКАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНШИХ ПРОЄКТІВ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

ВІЙСЬКОВІ ПРОГРАМИ

Державно-громадське співробітництво в забезпеченні суспільної стійкості під час війни в Україні

Це видання підготовлене Центром Разумкова за результатами дослідницького проєкту «Найкращі іноземні практики та досвід України в запровадженні державно-громадського партнерства у сфері цивільної оборони», який підтримується Представництвом Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Видання містить аналіз дотичного до умов України іноземного досвіду із забезпечення суспільної стійкості, цивільної готовності та оборони, стислу оцінку надбань і проблем України в цій сфері, загальні пропозиції та рекомендації, а також узагальнені резуль-

тати глибинних інтерв'ю з командирами добровольчих формувань територіальних громад у п'яти регіонах України.

Публікація буде корисною для представників профільних органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, фахівців у сфері організації систем безпеки на державному та місцевому рівнях, студентів, усіх, хто цікавиться відповідною проблематикою.

Публікація підготовлена в рамках проєкту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/10/03/2024-Sunhurovskyi-CIVIL-STIYKIST-UKR-1.pdf>

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту

Частина 1. Вимушені мігранти – соціологічний погляд в гендерному вимірі

Аналітичну доповідь підготовлено Українським центром економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова, за підтримки ICAP Єднання у межах проєкту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства». Перша частина інформаційно-аналітичної доповіді присвячена результатам соціологічного дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС, в умовах військового конфлікту.

Зокрема, в дослідженні здійснено оцінку наслідків міграційних процесів для самих мігрантів та для країн, що їх приймають; аналізуються процеси само-

організації вимушених військових мігрантів у країнах перебування; оцінюються особливості гендерного менталітету приймаючих країн, «соціальні дивіденди» міграції та нематеріальні накопичення мігрантів після повернення до України; досліджуються процеси акумуляції «дивідендів гендерної рівності» як механізму трансформації ідентичності на основі освоєння більш демократичного «гендерного коду»; а також головні чинники, що впливають на повернення вимушених мігрантів до України. Пропонуються узагальнені підходи та шляхи впливу на міграційну поведінку.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/01/29/2024-Pyshchulina-EDNANNYA-SITE.pdf>

Дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту

Частина 2. Гендерний вимір міграції

Друга частина аналітичної доповіді присвячена аналізу основних глобальних міграційних трендів, які стали реакцією на глобальні дисбаланси, такі як: значні відмінності у добробуті, економічні кризи, збройні конфлікти та війни. Окрім того, увага зосереджена на оцінці глобального характеру фемінізації міграційних процесів, в яких відбулися якісні соціокультурні трансформації.

Передусім ці трансформації викликані швидким зростанням сфери послуг, яка на сьогодні забезпечує до 2/3 робочих місць у світі. Це, своєю чергою, призвело до збільшення

чисельності жінок у міграційних потоках загалом та потоках трудової міграції як на глобальному, так і на регіональному рівнях. Також розглядаються особливості довоєнних міграційних хвиль в Україні, з акцентом на гендерну складову.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/01/30/2024-Pyshulina-GENDER-MIRACIY-2-SITE.pdf>

Дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту

Частина 3. Гендерний профіль України: загальний огляд

Третя частина аналітичної доповіді присвячена аналізу гендерного профілю України в контексті гендерно-міграційних дисбалансів, у т. ч. в порівняльному аспекті. Розглядаються питання чинних гендерних розривів, зайнятості, оплати праці, економічної спроможності.

Сформульовані економічні завдання влади на найближчу перспективу в контексті створення стимулів до зміни напрямів міграційних потоків — зменшення кількості жінок, які залишають країну, і збільшення тих, хто (разом із членами їх сімей) повертається до України.

Публікації підготовлені в рамках проєкту, здійсненого за підтримки ICAP Єднання.

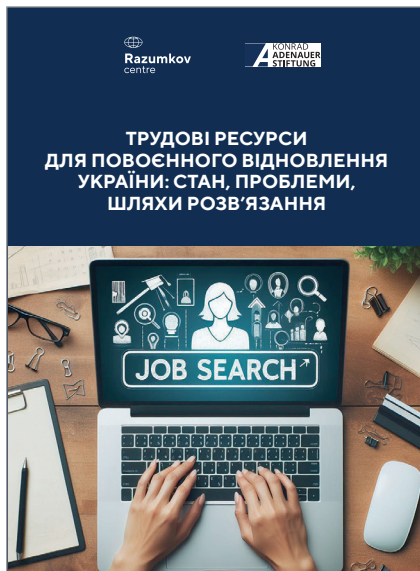

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/01/30/2024-Pyshchulina-EDNANNYA-Yurchyshyn-3-SITE.pdf>

Трудові ресурси для повоєнного відновлення України: стан, проблеми, шляхи розв'язання

Публікація підготовлена в рамках проєкту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

У виданні міститься інформаційно-аналітична доповідь, що присвячена аналізу сучасного стану трудових ресурсів України та ринку праці зокрема, визначенню проблем, шляхів, форматів, засобів і перспектив використання людського потенціалу для повоєнного відновлення економіки України.

Визначаються змістовні підходи та механізми формування політики зайнятості, яка була б максимально ефективною для відновлення економіки України,

з урахуванням породжених війною викликів. Сформульовані відповідні пропозиції для органів влади України, суб'єктів економічних та соціально-трудових відносин.

Публікація підготовлена в рамках проєкту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/10/16/2024-Pyshchulina-TRUDJVI-RESURS-UKR-SAIT.pdf>

Девальвація спроможності

Президентські вибори у США стали головною світовою подією осені 2024 р. і «природнім» чином витіснили на другий план решту політично важливих процесів, які мають також відігравати вагомую роль у формуванні та діяльності міжнародних інститутів, принаймні у коротко- і середньостроковій перспективі.

Упродовж всього трьох тижнів – наприкінці жовтня – середині листопада 2024 р. – відбулися два саміти глобального рівня – БРИКС+ і G20 – головний зміст яких, мав би бути націлений на вироблення базових засад нового світового (економічного) порядку.

Насправді ж обидва саміти залишились практично непомітними, принаймні не спричинили вагомі дискусії у світовому політикумі. Понад те, вкрай низька результативність вказаних самітів на тлі безумовного впливу американських виборів на глобальні процеси підтверджують високу ймовірність того, що значна частина світових і регіональних союзів та альянсів незабаром взагалі припинить своє існування, а між іншими (які «уціліють») посиляться суперечності та протистояння.

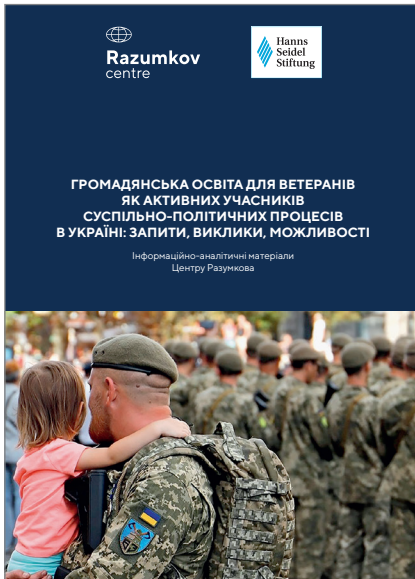
Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/12/28/2024-PAKT-19-1.pdf>

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ПРОГРАМИ

Громадянська освіта для ветеранів як активних учасників суспільно-політичних процесів в Україні: запити, виклики, можливості

Ветеранське середовище, формування якого отримало суттєвий кількісний і якісний поштовх у 2014 р., за рахунок входження до його лав ветеранів російсько-української війни, вже зараз перетворюється на численну соціальну групу, і значно поповнюється за рахунок демобілізованих військовослужбовців. Це вимагає суттєвих зусиль держави та суспільства з інтеграції цієї групи – з набутим воєнним досвідом, специфічними звичаями, травмами – до мирного укладу життя.

Проект «Громадянська освіта для ветеранів як активних учасників суспільно-політичних процесів в Україні», який реалізується за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні, має на меті привернення уваги

відповідних владних інституцій, ветеранського середовища, організацій громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування, міжнародних партнерів, усіх зацікавлених суб'єктів до необхідності створення системи громадянської освіти для ветеранів, які повертаються й повернуться з війни, і виявлять бажання брати активну участь у суспільно-політичному житті України.

Публікація підготовлена в рамках проекту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Читати:

https://razumkov.org.ua/images/2024/12/09/2024_VETERAN_TEXT.pdf

Українське суспільство, держава і Церква під час війни. Церковно-релігійна ситуація в Україні-2024

Центр Разумкова здійснює постійний соціологічний моніторинг церковно-релігійної ситуації в Україні. Останнє за часом загальнонаціональне дослідження проводилося соціологічною службою Центру Разумкова у жовтні 2024 р., за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні за вибіркою, що репрезентує доросле населення територій України, що перебувають під контролем органів державної влади України.

У цьому дослідженні, окрім питань, що вже традиційно ставилися в процесі моніторингу, значна увага була приділена оцінкам громадянами того,

як Церква реагує на проблеми та виклики сучасності (зокрема, її діяльності в умовах російської агресії проти України), уявленням громадян про роль і значення соціального служіння релігійних організацій, мотивації релігійних практик. Досліджувалося також ставлення громадян до питання заборони діяльності в Україні релігійних організацій, керівні центри яких перебувають на території держави-агресора.

Публікація підготовлена в рамках проекту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2025/01/28/2024-Religiya-religion-FIN.pdf>

ПРОГРАМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Зовнішня політика України: стан, тенденції, перспективи

У виданні представлені результати експертного опитування, проведеного Центром Разумкова та Громадською Радою при МЗС України за підтримки Фонду Ганнса Зайделя. Дослідження зосереджене на факторах, що впливають на зовнішньополітичне становище України, на перспективах й особливостях національної дипломатії та її важливої складової — європейської та євроатлантичної інтеграції.

Під час опитування представники експертної спільноти оцінювали характер і вплив світових тенденцій, рівень і дієвість зовнішньої допомоги, виокремлювали країни, які найбільшою

мірою допомагають Україні у протистоянні російській агресії. Своєю чергою, респонденти характеризували ефективність просування українською стороною власних інтересів та ініціатив на світовій арені, стан і проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції. Цікавими є думки фахівців щодо часових перспектив приєднання України до ЄС і НАТО.

Публікація підготовлена в рамках проєкту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/10/25/2024-PASHKOV-ZP-6.pdf>

Зовнішня політика України: здобутки, виклики, пріоритети

Окреслюючи події та тенденції 2024 р., можна віднести до активу української зовнішньої політики ряд успішних заходів, активне просування національних інтересів на світових майданчиках, зміцнення співробітництва з країнами-партнерами в різних регіонах світу.

При цьому, слід мати на увазі, що національна дипломатія вимушена діяти в умовах широко-масштабної російської інтервенції, фокусуючи свої зусилля на акумуляції зовнішньої воєнної, фінансово-економічної допомоги для забезпечення опору державі-агресору. Водночас слід згадати про численні виклики й загрози, несприят-

ливі тенденції та явища регіонального й глобального характеру. Якими є особливості, тенденції та проблеми зовнішньополітичної діяльності офіційного Києва? Відповіді на ці питання можна знайти у представленому виданні.

Публікація підготовлена в рамках проекту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/11/30/2024-PASHKOV-SOCIO-ZP-2.pdf>

Особливості і пріоритети української дипломатії в умовах війни

Центр Разумкова та Громадська Рада при МЗС України, за підтримки Фонду Ганнса Зайделя, провели в жовтні та листопаді 2024 р. два експертні опитування, присвячені проблемам зовнішньої політики України. Ці дослідження загалом були сфокусовані на здобутках і проблемах національної дипломатії у 2024 р., пріоритетах і завданнях зовнішньої політики країни.

Під час опитувань представники експертної спільноти оцінювали характер і вплив світових тенденцій, ефективність зовнішньої допомоги, характеризували продуктивність просування українською стороною власних інтересів та ініціатив. Водночас

респонденти оцінювали значення для України окремих зовнішньополітичних подій, визначали особливості зовнішньої політики України в умовах війни, фактори, що впливають на діяльність влади на світовій арені. Своєю чергою, цікавими є думки фахівців щодо стану та проблем європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Публікація підготовлена в рамках проекту, здійсненого за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні.

Читати:

<https://razumkov.org.ua/images/2024/12/19/2024-PASHKOV-SOCIO-ZP-3.pdf>

Щорічник СІПРІ 2023.

Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека

ЩОРІЧНИК СІПРІ 2023

Озброєння,
роззброєння та
міжнародна
безпека

Щорічник СІПРІ: «Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека» готується Стокгольмським міжнародним інститутом дослідження миру (SIPRI). Він видається з 1969 р. з метою ознайомлення фахівців і громадськості з подіями, явищами та тенденціями у сфері міжнародної безпеки, насамперед — у її військово-політичних і військово-економічних аспектах.

«Щорічник СІПРІ» (українською мовою) з 2000 р. розповсюджується Центром Разумкова серед урядових і парламентських структур, центральних органів влади, провідних ВНЗ, публічних бібліотек обсягом близько 1000 прим. щорічно.

ЩОРІЧНИК СІПРІ 2024 є поєднанням першоджерела даних про світові військові витрати, міжнародні поставки та виробництво озброєнь, ядерні сили, збройні конфлікти та багатосторонні миротворчі операції, а також найвищої якості аналізу важливих аспектів контролю над озброєннями, миру та міжнародної безпеки. У цьому буклеті викладений стислий зміст Щорічника СІПРІ 2024 та наведені зразки даних та аналізу, що містяться у Щорічнику.

Українське видання здійснюється за фінансової підтримки уряду Швейцарії.

Читати:

https://razumkov.org.ua/images/2024/07/24/2024-SIPRI_2023-SITE.pdf

Журнал «Національна безпека і оборона» (№ 1-2)

Після закінчення війни та настання сталого миру в Україні, відбудуватиметься повернення до нормального функціонування системи демократичного врядування, що передбачатиме у т. ч. проведення загальнонаціональних (парламентських, президентських) та місцевих виборів (виборів органів місцевого самоврядування).

Проект Центру Разумкова «Майбутнє виборів в Україні: фактор війни», здійснений за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні, є спробою окреслити контури та можливі масштаби постановки проблем, які виникнуть у процесі підготовки пово-

єнних виборів, запропонувати підходи та певні конкретні кроки щодо їхнього вирішення, привернути увагу влади, політикуму, громадськості, міжнародних партнерів до необхідності завчасної підготовки до повоєнних виборів в Україні.

Читати:

https://razumkov.org.ua/images/2024/10/28/NSD195-196_2023_ukr.pdf

СОЦІОЛОГІЧНА СЛУЖБА

У 2024 р. соціологічною службою Центру Разумкова було проведено 15 загальнонаціональних опитувань, 1 телефонне опитування та 4 тематичні опитування експертів. Проводилися фокус-групи та глибинні інтерв'ю для супроводу дослідницьких проєктів. Всього за 2024 р. опитано близько 26 000 респондентів у всіх вищезазначених проєктах.

Партнерами досліджень виступали:

- ✓ Програма сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рац в Україні;
- ✓ Шведське урядове агентство з питань миру, безпеки та розвитку «Академія Фольке Бернадотта» (Folke Bernadotte Academy, FBA);
- ✓ ICAP Єднання у межах проєкту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства»;
- ✓ Представництво Конрада Аденауера в Україні (Konrad Adenauer Stiftung Ukraine);
- ✓ Представництво Фонду Ганса Зайделя в Україні (Hanns Seidel Stiftung Ukraine);
- ✓ Проєкт дослідницької компанії Ecorys «Українцям про Європейський союз»
- ✓ Королівський коледж у м. Лондоні (King's College London);
- ✓ Університетський коледж Швеція (Marie Cederschiöld University);
- ✓ Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва;
- ✓ Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД);
- ✓ Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ).

Тематика досліджень висвітлювала широке коло питань розвитку Української держави, суспільства та міжнародних відносин, у т. ч.:

- ✓ оцінка громадянами ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політико-ідеологічні орієнтації громадян України в умовах російської агресії;
- ✓ віра в перемогу, образ бажаної перемоги над російським агресором;

- ✓ дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту;
- ✓ еміграція з України: проблеми повернення та реінтеграції;
- ✓ оцінка громадянами зовнішньої політики України: стану, викликів та перспектив;
- ✓ сучасний стан, пріоритети та перспективи розвитку системи громадянської освіти для ветеранів в Україні;
- ✓ питання захисту населення та цивільно-військового співробітництва;
- ✓ електоральні орієнтації громадян України;
- ✓ оцінка громадянами матеріального становища та питань, пов'язаних з економічною ситуацією;
- ✓ трудові ресурси для повоєнного відновлення України: шляхи вирішення;
- ✓ ставлення до вступу до Європейського союзу та НАТО;
- ✓ ставлення до зарубіжних країн, їх об'єднань, міжнародних організацій, лідерів;
- ✓ особливості ідентичності громадян України в період російської агресії;
- ✓ роль і місце України в перспективних європейській та євроатлантичній системах безпеки;
- ✓ проблеми української енергетики та шляхи їх вирішення в умовах війни, ставлення громадян до них;
- ✓ процедура проведення виборів після завершення війни та припинення воєнного стану;
- ✓ оцінка громадянами міжрелігійних, міжконфесійних та міжцерковних відносин, бачення змін у релігійній ситуації після закінчення війни.

ЗАХОДИ, ОРГАНІЗОВАНІ ТА ПРОВЕДЕНІ ЦЕНТРОМ РАЗУМКОВА

СІЧЕНЬ 2024 р.

31 січня 2024 р.

Фахова дискусія «Гендерна специфіка вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту».

31 січня 2024 р. в Центрі Разумкова відбулася Фахова дискусія **«Гендерна специфіка вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту».**

На Фаховій дискусії було презентовано аналітичні матеріали Центру Разумкова *«Дослідження гендерної специфіки вимушеної міграції з України до ЄС в умовах військового конфлікту»*, підготовлені в рамках проекту, що здійснюється за підтримки ICAP Єднання, у межах проекту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства», що реалізується ICAP Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки підтримці, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusiia-genderna-spetsyfika-vym ushenoi-migratsii-z-ukrainy-do-yes-v-umovakh-viiskovogo-konfliktu>

Матеріали містять результати соціологічного опитування вимушених мігрантів з України до ЄС в умовах військового конфлікту.

В ході дискусії обговорювались наступні питання:

- ✓ Шляхи, формати, засоби та перспективи повернення українських громадян, що покинули країну внаслідок російської агресії.
- ✓ Оцінка цільових заходів стимулювання повернення вимушених мігрантів і створення можливостей для їх тимчасової чи постійної реінтеграції.
- ✓ Пропозиції органам влади України та країнам ЄС щодо вдосконалення взаємодії в галузі регулювання міграційних процесів та процесів повернення українських громадян на Батьківщину.

ЛЮТИЙ 2024 р.

8 лютого 2024 р.

Зустріч із Послом Словацької Республіки в Україні

8 лютого 2024 р. Центр Разумкова відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол Словацької Республіки в Україні пан М. Шафін та представники Посольства — заступник глави місії Ю. Балог, військово-повітряний аташе полковник М. Шпірек, другий секретар М. Кресач.

Від Центру Разумкова у зустрічі взяли участь Президент Ю. Якименко, генеральний директор П. Пинзеник, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О. Мельник, директор енергетичних програм В. Омельченко та провідний експерт економічних та соціальних програм О. Пищуліна.

В ході зустрічі відбулося ознайомлення представників дипломатичного корпусу з діяльністю Центру Разумкова, обговорювалися питання суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Україні в умовах опору російській агресії, перспективи повернення українських біженців на Батьківщину, роль Словаччини у міжнародній підтримці України під час війни.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-poslom-slovatskoi-respubliki-v-ukraini>

19–21 лютого 2024 р.

Лекції для учасників магістерських та докторських програм Українського Вільного Університету в Мюнхені

19 та 21 лютого 2024 р. науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці П. Стецюк в режимі онлайн провів лекції: «Вимоги Європейської комісії оприлюднені при наданні Україні статусу кандидата на членство в ЄС (зміст, правова природа, проблеми конституційності)» та «Конституційний Суд України як суб'єкт забезпечення механізму незворотності європейського та євроатлантичного курсу України» для учасників магістерських та докторських програм Українського Вільного Університету у Мюнхені (УВУ).

Лекції прочитані в рамках навчального курсу «Європейська та євроатлантична інтеграція України: конституційно-правові аспекти» Факультету державних та економічних наук Українського Вільного Університету у Мюнхені (зимовий семестр 2023–2024 н. р.).

Серед учасників цього річних магістерських та докторських програм Факультету державних та економічних наук Українського Вільного Університету: науковці, адвокати, судді, юрисконсульти, представники малого та середнього бізнесу із Вінниці, Запоріжжя, Житомира, Києва, Одеси, Чернігова, Харкова, а також низки міст Центральної та Західної Європи.

Докладно див.:

[https://razumkov.org.ua/novyny/lektsii-dlia-uchasnykiv-magisterskykh-ta-doktorskykh-program-ukrainskogo-vilnogo-universytetu-v-miunkheni](https://razumkov.org.ua/novyny/lektzii-dlia-uchasnykiv-magisterskykh-ta-doktorskykh-program-ukrainskogo-vilnogo-universytetu-v-miunkheni)

БЕРЕЗЕНЬ 2024 р.

4 березня 2024 р.

Лекція «Перспективи конституційного розвитку України в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції»

4 березня науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці, доктор права П. Стецюк лекцією «Перспективи конституційного розвитку України в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції» завершив навчальний курс «Європейська та євроатлантична інтеграція України: конституційно-правові аспекти», який було підготовлено для учасників магістерських та докторських програм Українського Вільного Університету у Мюнхені.

Слухачам було запропоновано огляд основних наукових підходів до проблематики сучасного конституційного розвитку, його особливостей та характерних тенденцій в умовах нових викликів та загроз, які повстали останніми десятиліттями перед Європейським Союзом. Окрему увагу приділено негативним наслідкам для конституційного розвитку України, спричиненим повномасштабною російською агресією.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-perspektyvy-konstytutsiinogo-rozvytku-ukrainy-v-konteksti-ievropeiskoi-ta-ievroatlantychnoi-integratsii>

7 березня 2024 р.

Зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Румунії в Україні

7 березня 2024 р. Центр Разумкова відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол Румунії в Україні А. В. Мікула та II Секретар Посольства Румунії в Україні Ш.-К. Вачан.

Від Центру Разумкова у зустрічі взяли участь Президент Ю. Якименко, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О. Мельник, директор економічних програм В. Юрчишин та провідний експерт економічних та соціальних програм О. Пищуліна.

В ході зустрічі відбулося ознайомлення представників дипломатичного корпусу з діяльністю Центру Разумкова, обговорювалися питання суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Україні в умовах опору російській агресії, перспективи повернення українських біженців на Батьківщину, роль Румунії у міжнародній підтримці України під час війни.

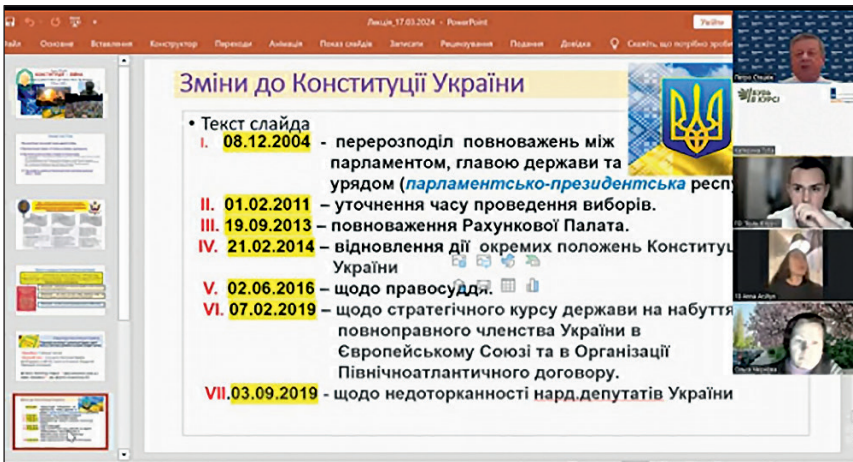
Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-nadzvychny-i-povnovazhnym-poslom-rumunii-v-ukraini>

17 березня 2024 р.

Лекція «Конституція та війна»

17 березня 2024 р. науковий консультант з правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці П. Стецюк прочитав для молоді та ветеранів відкриту онлайн лекцію «Конституція та війна».

Зміни до Конституції України

- Текст слайда
- I. **08.12.2004** - перерозподіл повноважень між парламентом, главою держави та урядом (**парламентсько-президентська** респ.)
- II. **01.02.2011** – уточнення часу проведення виборів.
- III. **19.09.2013** – повноваження Рахункової Палати.
- IV. **21.02.2014** – відновлення дії окремих положень Конституції України
- V. **02.06.2016** – щодо правосуддя.
- VI. **07.02.2019** – щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.
- VII. **03.09.2019** - щодо недоторканності нар.депутатів України

Слухачам було запропоновано огляд закордонного та вітчизняного досвіду «співіснування» у минулому «національних конституцій» та «війн», особливостей функціонування Конституції України в умовах воєнного стану, «впливу» війни на Конституцію України, а також можливих перспектив розвитку Основного Закону держави після закінчення війни.

Учасники заходу мали можливість поставити запитання та обмінятися думками щодо обговорюваної теми. Захід було організовано Громадською Організацією «Будь в курсі» в рамках реалізації проєкту «Stay on Top: Democracy», що підтримується Королівством Нідерландів.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-konstytutsiia-i-viina>

25 березня 2024 р.

Лекція для курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ

25 березня 2024 р. у Львівському державному університеті внутрішніх справ відбулася гостьова лекція наукового консультанта з правових питань Центру Разумкова, судді Конституційного Суду України у відставці, доктора права П. Стецюка на тему «Президент України — глава держави, гарант державного суверенітету та територіальної цілісності України».

Майбутнім правоохоронцям було запропоновано огляд становлення інституту глави держави в Україні, особливостей конституційно-правового статусу Президента України як гаранта державного суверенітету, територіальної цілісності України та реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

Окрему увагу в лекції було звернуто на конституційно-правовий механізм співпраці глави держави з Конституційним Судом України в справі гарантування верховенства Конституції України на всій її території.

Курсанти також мали можливість ознайомитись із соціологічними дослідженнями Центру Разумкова щодо довіри громадян України до вищих органів державної влади, її «динаміку» в умовах повномасштабної російської агресії.

Лекцію було прочитано в рамках академічного курсу «Конституційне право України» для курсантів другого курсу Інституту підготовки фахівців для підрозділів національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-dlia-kursantiv-lvivskogo-derzhavnogo-universytetu-vnutrishnikh-sprav>

КВІТЕНЬ 2024 р.

2 квітня 2024 р

Зустріч із Надзвичайним і Повноважним послом Республіки Молдова в Україні

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко **2 квітня 2024 р.** на запрошення посольства Республіки Молдова зустрівся із Надзвичайним і Повноважним послом — паном В. Ківерем. У зустрічі також взяли участь Міністр-радник Ш. Горда та радниця з економічних питань Д. Цуркану.

У ході зустрічі обговорювалися питання щодо: розширення між-державного перетину для торгівлі електроенергією; використання потужностей Трансбалканського газопроводу у напрямку південь-північ; збільшення обсягів зберігання природного газу компаніями Молдови у підземних сховищах газу України; вплив російських бомбардувань української енергетики на роботу енергосистеми Молдови; спільну координацію зусиль із поглиблення інтеграції з об'єднанням системних операторів передачі електроенергії Європи ENTSO-E.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-iz-nadzvychainym-i-povnovazhny-m-poslom-respubliki-moldova-v-ukraini>

3 квітня 2024 р.

Зустріч із депутатами Баварського Ландтагу

3 квітня 2024 р. у Центрі Разумкова відбулася зустріч із депутатами фракції Християнсько-соціального союзу (ХСС) у парламенті (Ландтазі) Федеральної землі Баварія — керівником фракції **К. Холечеком**, речником фракції з питань європейської політики, депутатом **Г. Хоппом**, а також керівником реферату Центральної та Східної Європи Фонду Ганнса Зайделя **Б. Боббе**.

Центр Разумкова представляли Президент Центру **Ю. Якименко**, генеральний директор **П. Пинзеник**, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки **О. Мельник**, директори енергетичних та військових програм — **В. Омельченко** та **М. Сунгуровський**.

В ході зустрічі обговорювалися питання бачення перебігу подій на фронті, перспектив української перемоги, пріоритетних напрямів міжнародної підтримки України у боротьбі проти російського агресора, зокрема у військовій та енергетичній сферах, виклики для процесу повоєнного відновлення України, зумовлені міграційними процесами, та шляхи їх подолання.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-deputatamy-bavarskogo-landtagu>

6 квітня 2024 р.

Українська дипломатія в умовах війни: лекція для студентів і молоді Дніпра

6 квітня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков прочитав лекцію «Зовнішня політика України в умовах війни: особливості та пріоритети» для студентів і молоді м. Дніпра. Захід був організований ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро) в рамках освітньої програми «Stay on Top: Democracy», яка підтримується Посольством Нідерландів в Україні.

У своєму виступі М. Пашков відзначив особливості та еволюцію діяльності української дипломатії під час широкомасштабної війни, пріоритети офіційного Києва на світовій арені, фактори, що впливають на зовнішню політику держави. Представник Центру Разумкова відповів на запитання студентів, окреслив напрями діяльності Центру.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/ukrainska-dyplomatiia-v-umovakh-viiny-lektsiia-dlia-studentiv-i-molodi-dnipra>

10 квітня 2024 р.

Зустріч із керівником Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

10 квітня 2024 р. у Центрі Разумкова відбулася зустріч із керівником Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні паном Т. Біррінгером.

В ході зустрічі відбулося обговорення пріоритетів діяльності та напрямів співпраці Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні та Центру Разумкова в умовах війни України проти російського агресора. Також обговорювалися питання міжнародної підтримки України, соціально-гуманітарної ситуації та функціонування демократичних інститутів.

Від Центру Разумкова в зустрічі брали участь Президент Центру Ю. Якименко, генеральний директор П. Пинзеник, співдиректори програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О. Мельник та М. Пашков, провідний експерт із соціальних та гендерних питань О. Пищуліна, науковий консультант із правових питань П. Стецюк.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-kerivnykom-predstavnytstva-fondu-konrada-adenauera-v-ukraini>

11 квітня 2024 р.

Українська дипломатія на латиноамериканському напрямі

11 квітня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков взяв участь в організованому МЗС відкритому обговоренні основних підходів та рекомендацій до стратегічних комунікацій України в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну. У заході взяли участь співробітники МЗС, громадські діячі, незалежні експерти, журналісти, представники громадських організацій латиноамериканського регіону.

У ході обговорення окреслювалися механізми, засоби та специфіка комунікаційної політики на латиноамериканському напрямі, наголошувалося на проблемах і складнощах просування українських наративів у країнах регіону. Окрему увагу учасники заходу зосередили на протистоянні російським фейкам, донесенні правдивої інформації про війну в Україні, просуванні національних інтересів та розвитку співробітництва на двосторонньому рівні. Представник Центру Разумкова у своєму виступі наголошував на кадровому забезпеченні політики України в цьому регіоні, координації діяльності органів влади та збалансованості зовнішньої політики країни в цілому та її латиноамериканської складової.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/ukrainska-dyplomatiia-na-latynoamerykanskomu-napriami>

15 квітня 2024 р.

Лекція на тему «Зовнішня політика України в умовах війни: особливості та пріоритети» для студентів Київського столичного університету ім. Б. Грінченка

15 квітня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков провів зустріч на тему «Зовнішня політика України в умовах війни: особливості та пріоритети» зі студентами Київського столичного університету ім. Б. Грінченка.

Разом із В. Яблонським, завідувачем кафедри міжнародних відносин Київського столичного університету ім. Б. Грінченка до Центру Разумкова завітали студенти, бакалаври та магістри, які навчаються за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Представник Центру Разумкова відповів на запитання студентів, окреслив напрями діяльності Центру. Студенти Київського столичного університету ім. Б. Грінченка висловили вдячність за співпрацю та отриману інформацію, яка допоможе їм у навчальному процесі.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-na-temu-zovnishnia-polityka-ukrainy-v-umovakh-viiny-osoblyvosti-i-priorytety-dlia-studentiv-kyivskogo-stolychnogo-universytetu-imeni-borysa-grynchenka>

22 квітня 2024 р.

Робоча зустріч експертів Центру Разумкова з Анною Аршинніковою, засновницею та керівником проекту ГО «Будь в курсі»

22 квітня 2024 р. відбулася робоча зустріч експертів Центру Разумкова з А. Аршинніковою, засновницею та керівником проекту ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро) в рамках освітньої програми **«Stay on Top: Democracy»**, яка підтримується Посольством Нідерландів в Україні.

В ході зустрічі відбулося обговорення пріоритетів діяльності та напрямів співпраці Центру Разумкова і ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро), зокрема освітній програмі «Stay on Top: Democracy».

Від Центру Разумкова в зустрічі брали участь Президент Центру **Ю. Якименко**, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки **М. Пашков**, заступник директора соціологічної служби **Д. Добровольський**.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/robocha-zustrich-ekspertiv-tsentru-razumkova-z-annoiu-arshynnikovoii-zasnovnytseiu-ta-kerivnykom-proektu-go-bud-v-kursi>

26 квітня 2024 р.

Лекція «Нові виклики та загрози в діяльності Конституційного Суду України по забезпеченню верховенства Конституції України на всій її території»

26 квітня 2024 р. в Інституті права, психології та інноваційної освіти Національного Університету «Львівська Політехніка» відбулася гостьова лекція наукового консультанта з правових питань Центру Разумкова, судді Конституційного Суду України у відставці, доктора права **П. Стецюка** на тему **«Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції (нові виклики й загрози в забезпеченні верховенства Конституції України на всій її території)»**.

Майбутнім правникам було запропоновано огляд становлення інституту конституційного контролю в Україні, аналіз порядку створення КСУ, змісту його повноважень та особливості правової природи актів конституційного контролю. Особливу увагу в лекції було звернуто на питання місця та ролі КСУ в механізмі забезпечення незворотності європейського та євроатлантичного курсу України, а також особливостей діяльності КСУ в умовах воєнного стану.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-novi-vyklyky-ta-zagrozy-v-diialnosti-konstytutsiinogo-sudu-ukrainy-po-zabezpechenniu-verkhovenstva-konstytutsii-ukrainy-na-vsiy-i-terytorii>

ТРАВЕНЬ 2024 р.

31 травня 2024 р.

Зустріч із представниками Міжнародної благодійної організації «Екологія-право-людина»

31 травня 2024 р. в Центрі Разумкова відбулася зустріч із представниками **Міжнародної благодійної організації «Environment People Law» (EPL) («Екологія-Право-Людина» ЕПЛ)**. В зустрічі взяли участь виконавчий директор ЕПЛ О. Кравченко, старший аналітик-еколог ЕПЛ К. Полянська, міжнародний партнер ЕПЛ д-р Б. Дж. Гайнцен (США), Президент Центру Разумкова Ю. Якименко, директор соціологічної служби Центру Разумкова А. Биченко та науковий консультант із правових питань Центру Разумкова П. Стецюк.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-predstavnykamy-mizhnarodnoi-blagodii-noi-organizatsii-ekologiiapravoliudyna>

Вітаючи гостей, Президент Центру Разумкова Ю. Якименко розповів про діяльність Центру, особливості організації та провадження ним досліджень в умовах воєнного стану, а також високо оцінив багатолітню правозахисну та природоохоронну діяльність Міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина».

Своєю чергою, виконавчий директор ЕПЛ О. Кравченко розповіла про поточну діяльність Міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина», зокрема, і про плани участі ЕПЛ в повоєнних процесах відновлення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків російської агресії, в т. ч. і в районі Каховського водосховища.

Цій проблемі також був присвячений виступ міжнародного партнера ЕПЛ д-р Б. Дж. Гайнцен, відомого спеціаліста з проектування та реалізації сценаріїв виходу з різних кризових ситуацій (у т. ч. й екологічних). Вона поділилася досвідом такої роботи в країнах Африки, Азії, Східної Європи та Латинської Америки.

ЧЕРВЕНЬ 2024 р.

3 червня 2024 р.

Зустріч із керівником секції з політичних питань Представництва НАТО в Україні

3 червня 2024 р. у Центрі Разумкова відбулася зустріч із керівником секції з політичних питань Представництва НАТО в Україні М. М. Налті.

Центр Разумкова представляли Президент Центру Ю. Якименко та співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О. Мельник. У ході зустрічі обговорювалася ситуація на фронті, пріоритетні напрями міжнародної підтримки України у боротьбі проти російського агресора, підготовка до Вашингтонського Саміту НАТО, останні тенденції розвитку суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Україні, актуальні події міжнародного життя. Експерти також представили результати досліджень Центру з питань, що обговорювалися.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-kerivnykom-seksii-z-politychnykh-pytan-predstavnytstva-nato-v-ukraini>

7 червня 2024 р.

Підписано Меморандум про співробітництво

7 червня в Центрі Разумкова відбулось підписання Меморандуму про спільну діяльність між Центром Разумкова (м. Київ) і громадською організацією «Будь в курсі» (м. Дніпро). Документ підписали – Президент Центру Разумкова Ю. Якименко та Голова Наглядової Ради ГО «Будь в курсі» А. Аршиннікова. Меморандум передбачає запровадження партнерства та співробітництва, з метою реалізації комплексної допомоги у сферах політичної та правової просвіти, соціального захисту, психологічної допомоги та адаптації, профорієнтації громадян України в умовах війни.

Ця подія продовжує та розширює партнерство Центру Разумкова з регіональними громадськими інституціями і навчальними закладами для здійснення спільних експертно-аналітичних досліджень з актуальних питань і публічних заходів у сфері політичної освіти.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/pidpysano-memorandum-pro-spivrobitnytstvo>

12 червня 2024 р.

Щорічні Збори Центру Разумкова

12 червня 2024 р., відповідно до Статуту Центру Разумкова, відбулись щорічні Загальні збори Центру. Зі звітом про роботу організації за 2023 р. виступив Президент Центру Разумкова Ю. Якименко. Він відзначив основні напрями досліджень, окреслив специфіку й особливості діяльності Центру, охарактеризував здобутки та проблеми.

Збори ухвалили рішення взяти звіт до відома і за підсумками роботи у 2023 р. висловили подяку керівництву Центру. Учасники зборів заслухали та взяли до відома звіт голови ревізійної комісії І. Жданова, в якому була проаналізована фінансово-господарча діяльність Центру за звітний період.

Докладно див.:

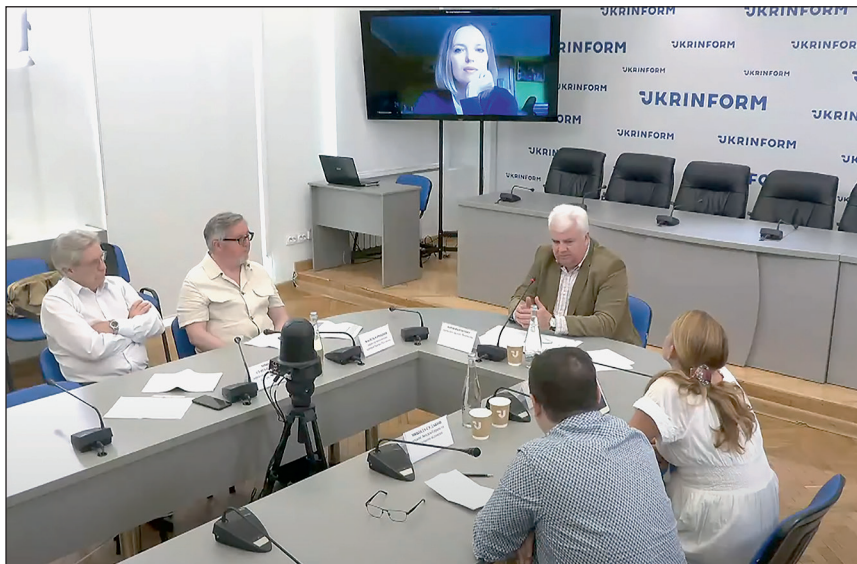
<https://razumkov.org.ua/novyny/shchorichni-zbory-tsentru-razumkova>

13 червня 2024 р.

Фахова дискусія «Трудоресурсні виклики для відновлення України»

13 червня 2024 р. в інформаційному агентстві «Укрінформ» відбулася фахова дискусія на тему: **«Трудоресурсні виклики для відновлення України».**

На фаховій дискусії обговорювалися проблеми та перспективи відновлення ринку праці після початку повномасштабних військових дій в Україні; регіональні дисбаланси на ринку праці – безробіття та брак трудових ресурсів; головні перепони на шляху повноцінного відновлення ринку праці; шляхи подолання дефіциту трудових ресурсів в Україні та завдання державної політики на цьому напрямі.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusiiia-trudoresursni-vyklyky-dlya-vidnovlennya-ukrayiny>

В дискусії взяли участь: **Ю. Якименко**, Президент Центру Разумкова; **О. Пищуліна**, провідний експерт соціальних та гендерних програм Центру Разумкова; **В. Юрчишин**, директор економічних програм Центру Разумкова; **М. Сунгуровський**, Директор військових програм Центру Разумкова; **М. Судаков**, доцент Академії праці та соціальних відносин; **О. Коломієць**, незалежний експерт з Берліну.

Захід був проведений Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст заходу є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

20 червня 2024 р.

20 червня 2024 р. в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України відбувся круглий стіл **«Україна-Угорщина: сучасний стан та перспективи міждержавних відносин»**. Співорганізатором цього заходу виступив Центр Разумкова. У круглому столі взяли участь представники органів влади, центральних і регіональних наукових, академічних установ України, неурядові аналітичні центри, іноземні дослідники та експерти.

Зі вступними промовами перед учасниками виступили: директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України О. Рафальський, Президент Центру Разумкова Ю. Якименко, голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті В. Єленський.

Дискусія на круглому столі була присвячена етнополітичним аспектам українсько-угорських міждержавних відносин, економічному та військово-технічному співробітництву Києва та Будапешта, а також ролі українсько-угорських відносин у забезпеченні безпеки на європейському континенті.

Від Центру Разумкова у круглому столі взяли участь директор енергетичних програм В. Омельченко, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки М. Пашков, провідний експерт соціальних і гендерних програм О. Пищуліна.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/kruglyi-stil-z-pytan-ukrainskougorskykh-vidnosyn>

26 червня 2024 р.

Фахова дискусія «Геополітичні виклики та геоекономічні зсуви»

Центр Разумкова, **26 червня 2024 р.** провів Фахову дискусію **«Геополітичні виклики та геоекономічні зсуви»**, присвячену аналізу поточного стану та найближчих перспектив суспільно-політичних і соціально-економічних трансформаційних змін в Україні та світі, у т. ч. зумовлених виборчими процесами у США та країнах ЄС. Фахова дискусія проводилася у форматі Chatham House на базі Zoom-платформи Центру Разумкова. Для участі у дискусії були запрошені члени Клубу Центру Разумкова.

Президент Центру Разумкова Ю. Якименко та директор економічних програм Центру В. Юрчишин зробили коротку презентацію аналітичної публікації «Геополітичні виклики та геоекономічні зсуви», розміщеної у відкритому доступі на сайті Центру (<https://razumkov.org.ua/statti/geopolitychni-vyklyky-ta-geoeconomichni-zsuvy>). В обговоренні результатів і вільній дискусії в рамках заявленої проблематики виступили відомі вітчизняні науковці, аналітики та експерти.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusiia-geopolitychni-vyklyky-ta-geoeconomichni-zsuvy>

ЛИПЕНЬ 2024 р.

2 липня 2024 р.

Лекція для студентів і молоді Дніпра

2 липня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова **М. Пашков** прочитав для студентів і молоді м. Дніпра лекцію **«Зовнішні події та тенденції: Саміт миру та старт переговорного процесу про вступ України до ЄС»**. Захід був організований ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро) в рамках освітньої програми «Stay on Top: Demoscasy», яка підтримується Посольством Нідерландів в Україні.

У своєму виступі М. Пашков відзначив особливості й тенденції зовнішньополітичних процесів, здобутки та проблеми української дипломатії під час широкомасштабної війни. Окрема увага була присвячена завданням і перспективам Саміту миру, який відбувся у Швейцарії 15-16 червня 2024 р. Доповідач також розповів учасникам про значення та пріоритети переговорного процесу щодо вступу України до ЄС. Представник Центру Разумкова відповів на запитання студентів.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-dlia-studentiv-i-molodi-dnipra>

31 липня 2024 р.

Презентація українського видання «Щорічник СІПРІ 2023: Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека» та резюме «Щорічник СІПРІ 2024»

31 липня 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася **презентація українського видання «Щорічник СІПРІ 2023: Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека» та «Резюме Щорічника СІПРІ 2024»** із подальшим обговоренням матеріалів публікацій: збройні конфлікти та їх урегулювання; військові витрати й озброєння; нерозповсюдження, контроль над озброєнням та роззброєнням.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/prezentatsiia-ukrainskogo-vydannia-shchorichnyk-sipri-2023-ozbroiennia-rozzbroiennia-ta-mizhnarodna-bezpeka-i-reziume-shchorichnyk-sipri-2024>

В дискусії взяли участь: **М. Сунгуровський** – директор воєнних програм Центру Разумкова; **Л. Поляков** – заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень; **М. Самусь** – директор New Geopolitics Research Network; **М. Яковлев** – директор Школи політичної аналітики та завідувач кафедри міжнародних відносин НаУКМА. Модерував дискусію **О. Мельник** – співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Захід проводився в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раст в Україні. Зміст заходу є винятковою відповідальністю Раст та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

ВЕРЕСЕНЬ 2024 р.**12 вересня 2024 р.****Фахова дискусія «Результати, перспективи і напрями конвергенції (зближення) країн ЄС. Можливості для України»**

12 вересня 2024 р. Центр Разумкова провів Фахову дискусію «Результати, перспективи та напрями конвергенції (зближення) країн ЄС. Можливості для України», присвячену аналізу поточного стану й найближчих перспектив соціально-економічного зближення постсоціалістичних країн ЄС, а також завданням і напрямам економічної політики країни, спрямованої на посилення та прискорення процесів зближення України (як майбутнього члена ЄС) з країнами Центральної та Східної Європи (ЦСЄ).

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusiia-rezultaty-perspektyvy-i-napriamy-konvergensii-zblyzhennia-krain-yes-mozhlyvosti-dlia-ukrainy>

Президент Центру Разумкова Ю. Якименко та директор економічних програм Центру В. Юрчишин зробили коротку презентацію аналітичної публікації, в якій подані позиції вітчизняних фахівців з оцінкою процесів зближення у країнах ЄС загалом, країнах ЦСЄ, а також поточного та перспективного місця України у таких процесах. В обговоренні результатів і вільній дискусії в рамках заявленої проблематики виступили відомі вітчизняні науковці, політики, аналітики та експерти.

Захід проводився в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст заходу є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

16 вересня 2024 р.

**Підписано Меморандум про співробітництво з
ГО «Карпатська платформа»**

16 вересня 2024 р. Президент Центру Разумкова Ю. Якименко та Голова міжнародної громадської організації «Карпатська платформа» Р. Пиляєв підписали Меморандум про партнерство та співробітництво. Карпатська Платформа – Міжнародна громадська організація зі штаб-квартирою у Братиславі, яка сприяє розвитку Карпатського макрорегіону через створення та підтримку академічних, соціально-культурних, екологічних та комерційних ініціатив і проєктів.

У рамках Меморандуму сторони домовилися про налагодження сталого співробітництва та партнерства в різних сферах експертно-аналітичних досліджень, проведення спільних заходів, обміну досвідом і результатами діяльності, експертного інформування громадськості обох країн тощо.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/memorandum-pro-spivrobitnytstvo-z-go-karpatska-platforma>

17 вересня 2024 р.

Лекція для молоді та студентів м. Дніпро

17 вересня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков виступив перед студентами та молоддю м. Дніпра з онлайн-лекцією «Українська дипломатія в контексті геополітичних процесів і тенденцій». У рамках лекції М. Пашков окреслив пріоритетні завдання та стратегічні напрями української зовнішньої політики в сучасних умовах, зокрема, в контексті регіональних і глобальних тенденцій і подій.

Доповідач відзначив специфіку процесів в Європі, США, окремі тенденції в країнах Глобального Півдня, зростаюче протистояння у світі в координатах «демократія-авторитаризм». Учасники заходу ставили питання, висловлювали свої оцінки та думки щодо обговорюваної теми. Захід був організований ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро) в рамках освітньої програми «Stay on Top: Democracy», яка підтримується Посольством Нідерландів в Україні.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/leksiia-dlia-molodi-i-studentiv-m-dnipro>

25 вересня 2024 р.

Зустріч із Послом Південно-Африканської Республіки в Україні, Грузії, Вірменії та Молдові паном Ш. Касу

25 вересня 2024 р. у Центрі Разумкова відбулася зустріч із Послом Південно-Африканської Республіки в Україні, Грузії, Вірменії та Молдові паном **Ш. Касу**.

Центр Разумкова представляли Президент Центру **Ю. Якименко**, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки **М. Пашков** та співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки **О. Мельник**.

В ході зустрічі обговорювалися питання перспектив досягнення миру, пріоритетних напрямів міжнародної підтримки України, налагодження контактів експертного середовища Південно-Африканської Республіки з українськими колегами.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-z-poslom-pivdennoafrykanskoj-respubliki-v-ukraini-gruzii-virmenii-ta-moldovi-panom-shueib-kasu>

27 вересня 2024 р.

Експертна дискусія «Україна-Словаччина: сучасні реалії та перспективи партнерства»

27 вересня 2024 р. Центр Разумкова та міжнародна громадська організація «Карпатська Платформа» та Громадська Рада при МЗС України провели за підтримки Фонду Ганса Зайделя експертну онлайн дискусію «Україна-Словаччина: сучасні реалії та перспективи партнерства».

**ГРОМАДСЬКА
РАДА
при МЗС**

Разумков
центр

**Фонд
Ганса
Зайделя**

В ході дискусії обговорювалися наступні теми:

- ✓ Стан, проблеми й особливості сучасних відносин України та Словаччини.
- ✓ Євроінтеграція України: словацький чинник.
- ✓ Специфіка та перспективи партнерства в економічній, торговій, енергетичній, соціокультурній сферах.
- ✓ Київ-Братислава: потенціал і можливості публічної дипломатії.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/ekspertna-dyskusiia-ukrainaslovachchyna-suchasni-realii-i-perspektyvy-partnerstva>

З української сторони в дискусії взяли участь: **Ю. Якименко** — Президент Центру Разумкова; **В. Огризко** — керівник Центру дослідження росії, Міністр закордонних справ України (2007-2009 рр.); **М. Пашков** — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова; **С. Джердж** — керівник Всеукраїнської громадської ліги Україна-НАТО, голова Громадської ради при МЗС України; **І. Жданов** — керівник Фонду «Відкрита політика», ексміністр молоді та спорту України (2014-2019 рр.); **В. Омельченко** — директор енергетичних програм Центру Разумкова.

Від словацької сторони учасниками були: **Р. Пиляєв** — Голова міжнародної громадської організації «Карпатська платформа»; **К. Гірман** — ексміністр господарства Словацької Республіки; **О. Дулеба** — експерт прем'єр-міністра Словацької республіки, керівник Словацької асоціації зовнішньої політики (SFPA); **Г. Месежніков** — Президент Інституту проблем суспільних відносин (м. Братислава); **Л. Пиляєва** — експерт міжнародної ГО «Карпатська Платформа»; **М. Коллар** — словацький політик, експедутат Національної Ради Словацької Республіки.

ЖОВТЕНЬ 2024 р.

4 жовтня 2024 р.

Конференція на тему «Шляхи вдосконалення державно-громадського безпекового партнерства в забезпеченні готовності України до відсічі поточної та потенційної агресії»

4 жовтня 2024 р. Центр Разумкова, за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Києві, провів міжнародну онлайн-конференцію на тему: «Шляхи вдосконалення державно-громадського безпекового партнерства в забезпеченні готовності України до відсічі поточної та потенційної агресії».

Під час конференції була презентована аналітична доповідь Центру Разумкова «Державно-громадське співробітництво в забезпеченні суспільної стійкості під час війни в Україні». До участі в конференції були запрошені вітчизняні та іноземні експерти у сфері національної та регіональної безпеки, представники зацікавлених державних органів і громадських організацій.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/konferentsiia-na-temu-shliakhy-vdoskonalennia-derzhavnogromadskogo-bezpekovogo-partnerstva-v-zabezpechenni-gotovnosti-ukrainy-do-vidsichi-potochnoi-i-potensiinoi-agresii>

14 жовтня 2024 р.

Лекція «Методологія підготовки аналітичних документів у сфері міжнародних відносин»

14 жовтня 2024 р. студенти другого (магістерського) рівня освітніх програм «Суспільні комунікації» та «Регіональні студії» Київського столичного університету ім. Б. Грінченка у межах навчальної дисципліни «Методологія та методи досліджень у міжнародних відносинах» відвідали лекцію Співдиректора програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова, кандидата філософських наук М. Пашкова, на тему: «Методологія підготовки аналітичних документів у сфері міжнародних відносин».

У заході також взяли участь: Президент Центру Разумкова, кандидат політичних наук Ю. Якименко; завідувач Кафедри міжнародних відносин Університету Грінченка, доктор історичних наук В. Яблонський; доцент кафедри, кандидат наук з державного управління О. Пістракевич; студенти першого (бакалаврського) рівня ОП «Суспільні комунікації» та «Регіональні студії».

Представник Центру Разумкова відповів на запитання студентів, окреслив напрями діяльності Центру, навів приклади останніх соціологічних досліджень Центру Разумкова на міжнародну тематику, було проаналізовано як головні міжнародні події жовтня та майбутні заходи вплинуть на реалізацію стратегічних пріоритетів зовнішньої політики нашої держави у 2024-2025 рр.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/lektsiia-metodologii-pidgotovky-analitychnykh-dokumentiv-u-sferi-mizhnarodnykh-vidnosyn>

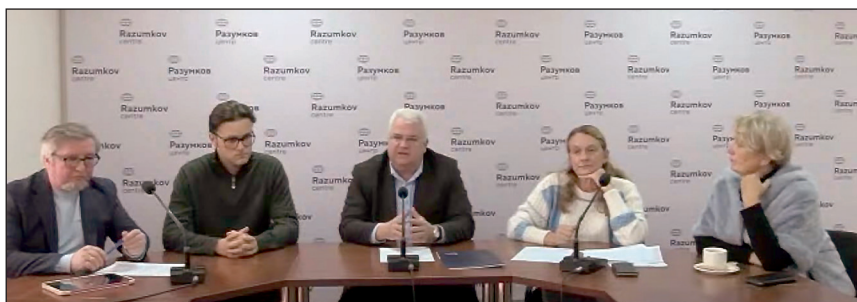

23 жовтня 2024 р.

Фахова дискусія «Трудові ресурси для повоєнного відновлення України»

23 жовтня 2024 р. Центр Разумкова провів фахову дискусію «Трудові ресурси для повоєнного відновлення України».

На фаховій дискусії були презентовані аналітичні матеріали Центру Разумкова «Трудові ресурси для повоєнного відновлення: стан, проблеми, шляхи розв'язання», підготовлені в рамках проекту, що здійснюється за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні. До участі в дискусії були запрошені представники органів влади, політики, науковці та експерти у галузі міграції.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusiia-trudovi-resursy-dlia-povoiennogo-vidnovlennia-ukrainy>

В ході дискусії обговорювалися наступні питання:

- ✓ Аналіз поточного стану трудових ресурсів України й ринку праці, визначення змістовних підходів й механізмів формування політики зайнятості.
- ✓ Можливі структурні зміни в економіці України у повоєнний період з урахуванням кількісного та якісного стану трудових ресурсів країни.
- ✓ Визначення проблем, шляхів, форматів, засобів і перспектив використання людського потенціалу для повоєнного відновлення економіки України.
- ✓ Пропозиції органам влади України, суб'єктам економічних та соціально-трудових відносин щодо формування економічної політики та політики в галузі використання трудового потенціалу України.

24 жовтня 2024 р.

Лекція для студентів і молоді Дніпра «Інститут Президента в Україні та забезпечення незворотності європейського та євроатлантичного курсу України»

24 жовтня 2024 р. науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці **П. Стецюк** прочитав для студентів та молоді м. Дніпра відкриту онлайн-лекцію «Інститут Президента в Україні та забезпечення незворотності європейського та євроатлантичного курсу України».

Слухачам було запропоновано огляд становлення інституту глави держави в Україні, аналіз конституційно-правових засад порядку обрання та повноважень Президента України, а також особливості функціонування даного інституту в умовах воєнного стану. Окрему увагу було сконцентровано на проблемі забезпечення незворотності європейського та євроатлантичного курсу України, ролі та місця в цьому процесі Президента України. Учасники заходу мали можливість поставити запитання та обмінятися думками щодо обговорюваної теми.

Захід був організований ГО «Будь в курсі» (м. Дніпро) в рамках освітньої програми «Stay on Top: Democracy», яка підтримується Посольством Нідерландів в Україні.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/leksiia-dlia-studentiv-i-molodi-dnipra-institut-prezydenta-v-ukraini-i-zabezpechennia-nezvorotnosti-ievropeiskogo-ta-ievroatlantynogo-kursu-ukrainy>

29 жовтня 2024 р.

Зустріч експертів Центру Разумкова з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Швеція

29 жовтня 2024 р. у Центрі Разумкова відбулася зустріч експертів Центру з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Швеція паном М. Обергом, який відвідав Центр Разумкова разом із М. Квік – заступницею голови Місії посольства Швеції в Україні, та Й. Рунесоном – першим секретарем політичної секції Посольства Швеції в Україні.

У ході зустрічі обговорювалися питання внутрішньої та зовнішньої політики України, енергетичної безпеки та суспільно-політичні складові в руслі міжнародної допомоги у відсічі російській агресії.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/zustrich-ekspertiv-tsentru-razumkova-z-nadzvychnym-i-povnovazhnym-poslom-korolivstva-shvetsiia-202410291528>

30 жовтня 2024 р.

Фахова дискусія «Майбутнє виборів в Україні: фактор війни»

30 жовтня 2024 р. Центр Разумкова провів фахову дискусію «Майбутнє виборів в Україні: фактор війни». На фаховій дискусії були презентовані аналітична доповідь «Війна та майбутні вибори в Україні: виклики та перспективи», а також інші матеріали Центру Разумкова, підготовлені в рамках проекту, що здійснювався за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауєра в Україні. До участі в дискусії були запрошені представники органів влади, політики, науковці та експерти з виборчого законодавства, прав людини, теорії та практики сучасних політичних процесів.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusii-maibutnie-vyboriv-v-ukraini-faktor-viiny>

В ході дискусії обговорювалися наступні питання:

- ✓ стан національного виборчого законодавства та особливості його застосування в період після початку російської агресії проти України у 2014 р.;
- ✓ зміст конституційно-правових приписів щодо організації виборів в Україні в умовах воєнного стану;
- ✓ проблеми організації та проведення загальнонаціональних та місцевих виборів після закінчення воєнного стану в Україні;
- ✓ пропозиції щодо удосконалення чинної нормативно-правової бази та здійснення першочергових організаційних заходів, необхідних для проведення повоєнних виборів в Україні відповідно до європейських стандартів.

ЛИСТОПАД 2024 р.

8 листопада 2024 р.

Лекція для студентів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника

8 листопада 2024 р. в Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника відбулася гостьова лекція-практикум наукового консультанта з правових питань Центру Разумкова, судді Конституційного Суду України у відставці, доктора права **П. Стецюка** на тему: **«Конституція України в умовах війни»**.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/leksiia-dlia-studentiv-prykarpatskogo-natsionalnogo-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka>

Майбутнім правознавцям було запропоновано авторський погляд на проблему загальноправової характеристики Конституції України як Основного Закону держави, «впливу» на неї російської війни, а також проблем реалізації низки конституційних положень в умовах воєнного стану.

Окрема увага була звернута на особливості реалізації в умовах війни конституційно закріпленого стратегічного курсу України на набуття повноправного членства в ЄС та НАТО.

Наприкінці лекції студенти мали можливість поставити лектору запитання, а також висловити свої думки стосовно проблеми реалізації та захисту Конституції України в умовах воєнного стану.

Докладно див.: <https://law.pnu.edu.ua/2024/11/09/lektsiia-praktykum-suddi-konstytutsijnoho-sudu-ukrainy-u-vidstavtsi-naukovoho-konsultanta-z-pravovykh-pytan-ukrainskoho-tsentru-ekonomichnykh-i-politychnykh-doslidzhen-imeni-oleksandra-razumkova-pet-2/>

ГРУДЕНЬ 2024 р.

6 грудня 2024 р.

Експертна дискусія «Підсумки року: здобутки, проблеми і пріоритети української дипломатії»

6 грудня 2024 р. Центр Разумкова спільно з Громадською Радою при МЗС України за підтримки представництва Фонду Ганнса Зайделя провів експертну дискусію **«Підсумки року: здобутки, проблеми та пріоритети української дипломатії»**. Під час дискусії були презентовані результати експертних опитувань, проведених Центром Разумкова та Громадською Радою при МЗС України, в рамках проєкту, що здійснювався за підтримки представництва Фонду Ганнса Зайделя. До участі в дискусії були запрошені представники органів влади, громадських організацій, науковці, експерти з питань зовнішньої політики.

У ході дискусії обговорювалися наступні питання: зовнішньополітичні підсумки року: виклики та шанси для України; завдання та пріоритети національної дипломатії-2025; стан і перспективи інтеграції України до ЄС і НАТО.

У заході взяли участь: **Ю. Якименко** — Президент Центру Разумкова; **А. Биченко** — директор соціологічної служби Центру Разумкова; **В. Огризко** — керівник Центру дослідження росії, Міністр закордонних справ України (2007-2009 рр.); **Г. Перепелиця** — директор Інституту зовнішньополітичних досліджень; **М. Пашков** — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова; **С. Джердж** — керівник Всеукраїнської громадської ліги Україна-НАТО, голова Громадської ради при МЗС України; **І. Жданов** — керівник Фонду «Відкрита політика», експерти молоді та спорту України (2014-2019 рр.)

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/ekspertna-dyskusii-pidsumky-roku-zdobutky-problemy-i-priorytety-ukrainskoi-dyplomatii>

11 грудня 2024 р.

Круглий стіл «Громадянська освіта для ветеранів як активних учасників суспільно-політичних процесів в Україні»

Центр Разумкова 11 грудня за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя в Україні провів круглий стіл «Громадянська освіта для ветеранів як активних учасників суспільно-політичних процесів в Україні» в Національному інформаційному агентстві «УКРІНФОРМ».

На Круглому столі були презентовані результати проекту Центру Разумкова, що мав на меті актуалізацію в суспільному дискурсі теми громадянської освіти ветеранів та їх підготовки до участі в суспільно-політичному житті держави, в суспільному дискурсі, ініціювання публічного обговорення питання із залученням зацікавлених сторін — представників органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань ветеранів, установ та організацій, міжнародних проєктів, які займаються питаннями громадянської освіти в Україні.

Докладно див.:

<https://razumkov.org.ua/novyny/kruglyi-stil-gromadianska-osvita-dlia-veteraniv-iak-aktyvnykh-uchasnykiv-suspilnopolitychnykh-protsesiv-v-ukraini>

Обговорювалися питання актуальності проблем громадянської освіти ветеранів, і в ширшому контексті — їх інтеграції у мирне життя та політичний простір України, попит на громадянську освіту серед ветеранів, можливі механізми громадянської освіти ветеранів та їх участі у патріотичному вихованні населення.

У заході взяли участь представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, що опікуються питаннями інтеграції ветеранів у цивільне життя.

З текстом аналітичної доповіді можна ознайомитись на сайті Центру Разумкова за [посиланням](#).

ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ

7 лютого 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінка громадянами ситуації в країні та дій влади. Довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 19 по 25 січня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Володимир Фесенко — голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента».

Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-otsinka-gromadianamy-sytuatsii-v-kraini-ta-dii-vlady-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv>

21 лютого 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінка ситуації в економічній сфері, соціальне самопочуття громадян, віра в перемогу»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 19 по 25 січня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко – Президент Центру Разумкова.

Михайло Міщенко – заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова.

Ольга Пищуліна – провідна експертка соціальних і гендерних програм Центру Разумкова.

Павло Розенко – віцепрезидент Товариства Червоного Хреста України, віцепрем'єр-міністр України (2016–2019 рр.), міністр соціальної політики України (2014–2016 рр.).

Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раств в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раств та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-otsinka-sytuatsii-v-ekonomichnii-sferi-sotsialne-samopochtutia-gromadian-vira-v-peremogu>

28 лютого 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Зовнішньополітичні події та процеси очима громадян України»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 19 по 25 січня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Михайло Пашков — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Надія Коваль — завідувачка відділу аналітично-дослідницької роботи та академічних програм Українського інституту.

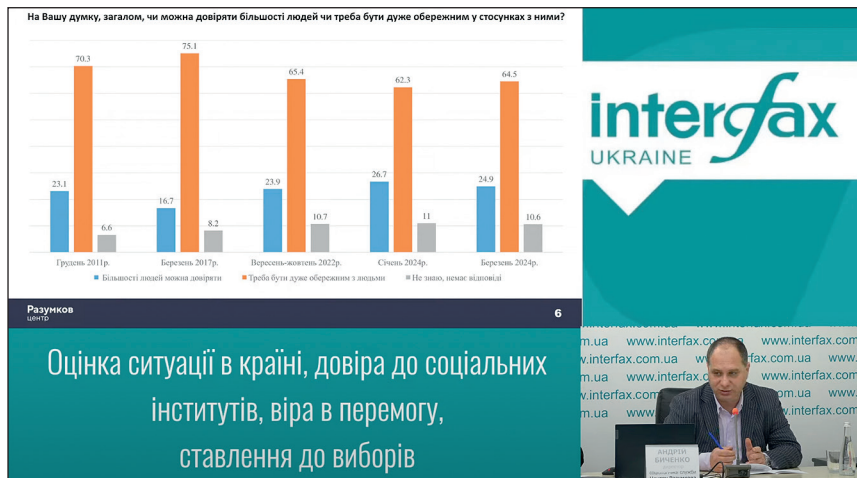
Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раст в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раст та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-zovnishnopolitichni-podii-i-protsesy-ochyma-gromadian-ukrainy>

10 квітня 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінка ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, віра в перемогу, ставлення до виборів»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 21 до 27 березня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Олексій Гарань — професор НаУКМА, науковий директор Фонду Демократичні ініціативи ім. І. Кучеріва.

Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раст в Україні, зміст опитування є винятковою відповідальністю Раст та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/anons-preskonferentsiia-otsinka-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-vira-v-peremogu-stavlennia-do-vyboriv>

15 травня 2024 р. о 13:00 у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Чи потрібна мілітаризація українського суспільства: ставлення громадян»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 21 по 27 березня 2024 р.

Учасники:

Микола Сунгуровський — директор військових програм Центру Разумкова.

Леонід Поляков — заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень, керівник Центру безпекових досліджень.

Ігор Жданов — голова Комітету з тактичної медицини Федерації роботодавців України, керівник проекту «Інформаційна оборона» Фонду «Відкрита політика».

Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раст в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раст та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-chy-potribna-militaryzatsiia-ukrainskogo-suspilstva-stavlennia-gromadian>

26 червня 2024 р., у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінка ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів, ставлення до виборів, віра в перемогу»** за результатами соціопитування, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 6 до 12 червня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко – Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко – директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Галина Зеленько – завідувачка відділу політичних інститутів і процесів Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса (вул. Рейтарська, 8/5-А).

Опитування було проведено Центром Разумкова в межах Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст опитування є виключною відповідальністю Раєт і його партнерів та не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-otsinka-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskyykh-diiachiv-stavlennia-do-vyboriv-vira-v-peremogu>

24 липня 2024 р. в Національному інформаційному агентстві «УКРІНФОРМ» відбулася пресконференція на тему: **«Ідентичність громадян України: тенденції змін»**. На пресконференції були презентовані результати соціологічного опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова з 6 по 12 червня 2024 р.

Організатори:

- ✓ Державна служба України з етнополітики та свободи совісті.
- ✓ Центр Разумкова.

Учасники:

В'ячеслав Горшков — начальник відділу Державної служби України з етнополітики та свободи совісті.

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Михайло Міщенко — заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова.

Опитування було здійснене Центром Разумкова в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-identychnist-gromadian-ukrainy-tendentsii-zmin-202407251123>

16 жовтня 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінка ситуації в країні та діяльності влади, довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів, віра в перемогу»**. На пресконференції були представлені результати соціологічного опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова з 20 по 26 вересня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Максим Розумний — доктор політичних наук, політичний експерт.

Опитування проведене в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раст в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раст та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-otsinka-sytuatsii-v-kraini-ta-diiialnosti-vlady-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv-vira-v-peremogu>

24 жовтня 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Підтримка громадянами вступу України до ЄС та НАТО. Ставлення до іноземних держав. Перспективи мирних переговорів»**. На пресконференції були представлені результати соціологічного опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова з 20 по 26 вересня 2024 р.

Учасники:

Михайло Міщенко — заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова.

Сергій Джердж — керівник Всеукраїнської громадської ліги Україна-НАТО, голова Громадської ради при МЗС України.

Олександра Каракуць — головна консультантка Національного інституту стратегічних досліджень.

Михайло Пашков — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Опитування проведене в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-pidtrymka-gromadianamy-vstupu-ukrainy-do-yes-ta-nato-stavlennia-do-inozemnykh-derzhav-perspektyvy-myrynykh-peregovoriv>

29 жовтня 2024 р. в інформаційному агентстві «Укрінформ» відбулася пресконференція на тему: **«Зовнішня політика України: стан, тенденції, перспективи»** за результатами експертного опитування, проведеного Центром Разумкова та Громадською Радою при МЗС України, за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя з 30 вересня по 10 жовтня 2024 р.

Учасники:

Юрій Якименко — Президент Центру Разумкова.

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Володимир Огризко — керівник Центру дослідження росії, Міністр закордонних справ України (2007-2009 рр.).

Михайло Пашков — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Сергій Джердж — керівник Всеукраїнської громадської ліги Україна-НАТО, голова Громадської ради при МЗС України.

Ігор Жданов — керівник Фонду «Відкрита політика», міністр молоді та спорту України (2014-2019 рр.).

До участі в обговоренні були запрошені представники органів влади, політики, науковці та експерти.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-zovnishnia-polityka-ukrainy-stan-tendentsii-perspektyvy>

6 листопада 2024 р. о 13:00 у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Оцінки громадянами соціально-економічної ситуації та соціально-економічної політики влади, соціальне самопочуття громадян»**. На пресконференції були представлені результати соціологічного опитування, що проводилося соціологічною службою Центру Разумкова з 20 по 26 вересня 2024 р.

Учасники:

Василь Юрчишин — директор економічних і соціальних програм Центру Разумкова.

Ольга Пищуліна — провідна експертка соціальних і гендерних програм Центру Разумкова.

Михайло Міщенко — заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова.

Павло Розенко — міністр соціальної політики України (2014–2016 рр.), віцепрем'єр-міністр України (2016–2019 рр.).

Опитування проведене в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рацт в Україні. Зміст опитування є винятковою відповідальністю Рацт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/anons-preskonferentsiia-otsinky-gromadianamy-sotsialnoekonomichnoi-sytuatsii-ta-sotsialnoekonomichnoi-polity-vlady-sotsialne-samopochtutia-gromadian>

29 листопада 2024 р. у пресцентрі інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» відбулася пресконференція на тему: **«Зовнішня політика України: здобутки, виклики, пріоритети»**, за результатами експертного опитування, проведеного Центром Разумкова та Громадською радою при МЗС України, за підтримки Представництва Фонду Ганнса Зайделя з 11 по 15 листопада 2024 р.

Учасники:

Андрій Биченко — директор соціологічної служби Центру Разумкова.

Ігор Жданов — керівник Фонду «Відкрита політика», міністр молоді та спорту України (2014-2019 рр.).

Михайло Пашков — співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Сергій Джердж — керівник Всеукраїнської громадської ліги Україна-НАТО, голова Громадської ради при МЗС України.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/anons-preskonferentsiia-otsinky-gromadianamy-sotsialnoekonomichnoi-sytuatsii-ta-sotsialnoekonomichnoi-polityky-vlady-sotsialne-samopochuttia-gromadian>

ПУБЛІЧНІ ЗАХОДИ ЗА УЧАСТЮ ЕКСПЕРТІВ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА 2024 р.

СІЧЕНЬ 2024 р.

10 січня 2024 р.

Участь у Фаховій дискусії із проблем Балансуючого ринку України

Директор Енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко 9 січня 2024 р. взяв участь як спікер у Фаховій дискусії Energy Club за темою: **«Проблеми Балансуючого ринку України в період воєнного стану та можливі ризики у 2024 р.»**.

У ході Фахової дискусії були висловлені наступні висновки та пропозиції для органів державної влади та енергетичних компаній:

- ✓ чинна модель ринку генерує борги й ніякими точковими заходами це не змінити, оскільки проблема є системною;
- ✓ слід вдосконалити ПСО для населення;
- ✓ дозволити відключати неплатників;
- ✓ РДН не може бути базовим індикатором для усього ринку. Цю функцію має виконувати ринок ДД;
- ✓ доцільно позбавитися жорсткого зв'язку між РДН та балансуємими ринками;
- ✓ посилити взаємодію фінансового та фізичного ринку;
- ✓ вдосконалили програмні продукти Укренерго, що застосовуються у торгових операціях;
- ✓ зменшити проміжок часу розрахунків до Д+1.

У Фаховій дискусії взяли участь представники великих енергетичних компаній та експерти енергетичного ринку. Загальна кількість учасників — 17 осіб.

Організатор заходу — Energy Club.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-fakhovii-dyskusii-iz-problem-balansuiuchogo-rynku-ukrainy>

10 січня 2024 р.

Нова книга TEPSA «Розширення та майбутнє Європи»

В січні 2024 р. Асоціація транс'європейських політичних досліджень (TEPSA) опублікувала книгу [«Розширення та майбутнє Європи. Погляди зі столиць»](#), під редакцією М. Каедінга, Й. Поллака, П. Шмідта. У виданні представлені позиції та оцінки понад 40 авторів – експертів з усіх країн ЄС і держав-сусідів. У статтях аналізується інтеграційний досвід ЄС, оцінюється нинішня ситуація на теренах Європи, відзначаються перспективи подальшого розширення Євросоюзу.

В цьому збірнику опублікована стаття Президента Центру Разумкова Ю. Якименка та співдиректора програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки М. Пашкова – [«Розширення ЄС в нових реаліях: український напрям»](#), у якій автори окреслюють стан і особливості партнерства Києва та Брюсселя в умовах широкомасштабної війни, виокремлюють пріоритетні напрями й сфери співробітництва Україна-ЄС, оцінюють перспективи української євроінтеграції.

ЛЮТИЙ 2024 р.

12 лютого 2024 р.

Участь у Фаховій дискусії Energy Club «Шляхи розв’язання фінансових викликів у секторі ВДЕ»

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко 6 лютого 2024 р. виступив на цьому заході з аналізом ситуації щодо боргів на ринку електроенергії й запропонував розглянути пропозицію Енергетичного співтовариства, яка передбачає можливість зміни механізму розрахунків із ВДЕ-генерацією.

Ситуація, що склалася із заборгованістю перед ДП «Гарантований покупець» з боку НЕК «УКРЕНЕРГО» за Послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, вимагає термінового розв’язання, оскільки гальмує розвиток сектору ВДЕ в Україні.

Питання для обговорення:

1. Поточний стан заборгованості НЕК «УКРЕНЕРГО» перед ДП «Гарантований покупець» та аналіз основних причин, що призвели до такої ситуації.
2. Розгляд наслідків, які накопичена заборгованість має на сталий розвиток сектора ВДЕ в Україні.
3. Аналіз ризиків для майбутніх інвестицій у сектор ВДЕ.

У Фаховій дискусії взяли участь представники провідних енергетичних компаній України та експерти. Усього – 20 осіб.

Організатор: [Energy Club](#).

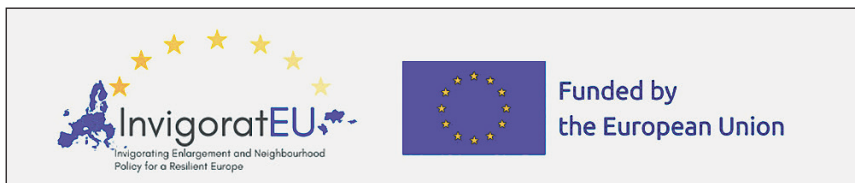
Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-fakhovii-dyskusii-energy-club-shliakhy-rozviazannia-finansovykh-vykykiv-u-sektori-vde>

20 лютого 2024 р.

**Участь у міжнародному проєкті «InvigoratEU:
Активізація політики розширення та сусідства
для стійкої Європи»**

Центр Разумкова розпочинає участь у міжнародному проєкті «InvigoratEU: Активізація політики розширення та сусідства для стійкої Європи». Проєкт реалізується консорціумом дослідницьких організацій — членів Транс'європейської асоціації політичних досліджень (TEPSA) за фінансування Європейського Союзу.

Мета проєкту — спільними зусиллями понад 50 дослідників з різних країн Європи, визначити, як ЄС може будувати майбутні відносини зі своїми східними сусідами та країнами Західних Балкан, а також як ЄС може активізувати свою політику розширення та сусідства задля підвищення стійкості Європи.

В рамках проєкту InvigoratEU Центр Разумкова здійснюватиме аналіз розвитку ситуації в Україні у різних сферах в умовах війни проти російського агресора, а також соціологічних досліджень. За підсумками проєкту, який триватиме три роки, пропонується розробити політичні рекомендації для керівних органів ЄС та інших стейкхолдерів.

InvigoratEU — новий проєкт програми «Горизонт Європа», що його координує кафедра ЄС Університету Дуйсбурга-Ессена (UDE) разом із Берлінським Інститутом європейської політики (IEP). Офіційний старт проєкту відбудеться 20-21 лютого 2024 р. на конференції в Тбілісі.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-mizhnarodnomu-proiekti-invigateu-aktivizatsiia-polityky-rozshyrennia-ta-susidstva-dlia-stiikoi-yevropy>

БЕРЕЗЕНЬ 2024 р.

5 березня 2024 р.

Участь у презентації експертного опитування «Рейтинг країн-партнерів та міжнародних лідерів за рівнем допомоги Україні у 2022-2024 рр.»

5 березня 2024 р. директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у презентації даного експортного опитування. У своєму виступі він, зокрема, відмітив велике значення міжнародної допомоги багатьох країн Європи, Азії та США й Канади для стабільної роботи енергетичної системи України. Завдяки цій допомозі українська енергетика змогла забезпечувати енергоресурсами нагальні потреби української економіки та ЗСУ.

На заході були представлені ТОП-10 країн у чотирьох категоріях: військово-технічна та інша безпекова допомога; політико-дипломатична допомога; фінансово-економічна допомога; гуманітарна допомога та підтримка вимушених переселенців, а також ТОП-5 іноземних діячів, які, на думку української експертної спільноти, найбільше допомогли Україні у 2022-2024 рр.

В презентації взяли участь представники іноземних посольств та державних органів влади, експерти та журналісти. Усього – 30 осіб.

Організатор заходу – Ukraine Crisis Media Center.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-v-prezentatsii-ekspertnogo-opytuvannia-reityng-kraïnpartneriv-ta-mizhnarodnykh-lideriv-za-rivnem-dopomogy-ukraini-u-20222024rr>

7 березня 2024 р.

**Участь у публічній дискусії «Енергетика без кордонів:
Україна та Польща разом до Європи»**

7 березня 2024 р. директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у вказаному заході як доповідач. У своїй доповіді він зробив аналіз стану української енергетики та проблем її розвитку у воєнний період, а також запропонував напрями співпраці між Україною та Польщею в реалізації енергетичних проєктів у секторах електроенергії та нафтогазового комплексу.

Модератор заходу — Л. Войдига, заступник директора Центру стратегічних досліджень Варшавського Інституту Підприємництва (WEI, Польща).

Організатори: Міжнародний фонд відродження, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, Варшавський інститут підприємництва (WEI), Ukrainian path to European Union. The Polish Experience.

У публічній дискусії взяли участь понад 120 українських та польських експертів та підприємців.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-publichnii-dyskusii-energetyka-bez-kordoniv-ukraina-ta-polshcha-razom-do-yevropy>

5 березня 2024 р.

Участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та ЖКХ «Другий рік заборони експорту природного газу з України: наслідки та перспективи»

15 березня 2024 р. директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко у своїй доповіді на засіданні Комітету зазначив, що зняття заборони на експорт газу сприятиме інвестиціям у газовидобуток, інтеграції з ENTSO-G та підвищенню рівня енергетичної безпеки України.

Головними умовами для розвитку експортного потенціалу є: покладання на оператора ГТС функцій із забезпечення технічної інтеграції з ENTSO-G та контролю за ресурсною стабільністю на ринку, market coupling із газовим ринком ЄС, наявність мінімально необхідних запасів у ПСГ та ресурсу для виконання функцій ПСО.

У засіданні взяли участь народні депутати України — члени Комітету, представники Офісу Президента, Міністерства енергетики України, Енергетичної митниці Держмитслужби, Асоціації газовидобувних компаній України, Укртрансгазу, Української енергетичної біржі, а також представники Секретаріату Енергетичного Співтовариства, посольства Великої Британії та Сполучених Штатів Америки.

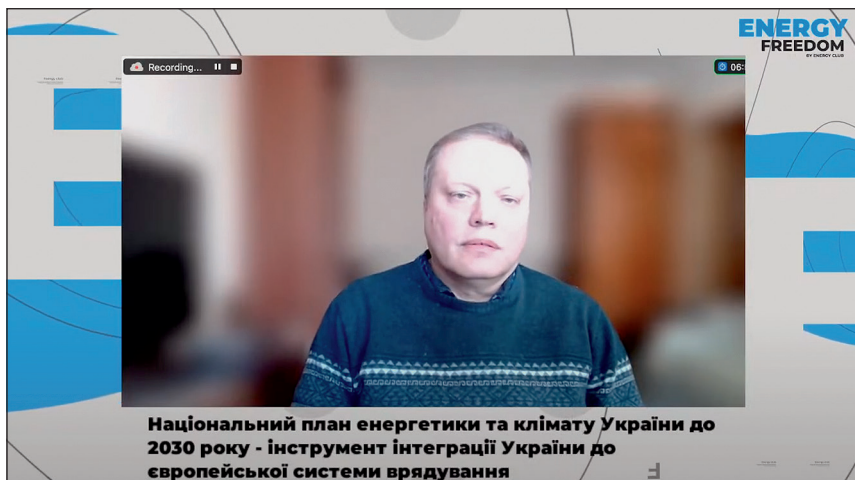
Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-v-zasidanni-komitetu-verk-hovnoi-rady-ukrainy-z-pytan-energetyky-ta-zhkkh-drugyi-rik-zaborony-eksportu-prirodnogo-gazu-z-ukrainy-naslidky-ta-perspektyvy>

21 березня 2024 р.

Фахова дискусія Energy Club «Національний план енергетики та клімату України до 2030 р. — інструмент інтеграції України до європейської системи врядування»

21 березня 2024 р. відбулася Фахова дискусія з обговорення стратегічного документа у сфері енергетики та клімату, у якій взяв участь директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко. У своїй промові він зробив аналіз основних положень документа та запропонував визначити більш амбіційну загальну ціль щодо скорочення парникових газів Україною до 2030 р., у зв'язку із падінням промислового виробництва у країні, внаслідок російської агресії. Також він підкреслив необхідність забезпечення market coupling для подальшого поглиблення інтеграції українських ринків природного газу та електроенергії із європейськими відповідними ринками, а також з об'єднаннями системних операторів ENTSO-G й ENTSO-E.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/fakhova-dyskusii-energy-club-nationalnyi-plan-energetyky-ta-klimatu-ukrainy-do-2030-roku-instrument-integratsii-ukrainy-do-ievropeiskoi-systemy-vriaduvannia>

Питання для обговорення:

1. Місце та роль НПЕК 2030 р. у системі національних стратегічних документів, його вплив на розвиток енергетичної галузі.
2. Цілі розвитку відновлюваної енергетики до 2030 р. та засоби досягнення таких цілей.
3. Цілі підвищення рівня енергоефективності національної економіки, чи допоможе НПЕК принципово покращити динаміку?
4. Декарбонізація та справедливий перехід у Зеленій трансформації — як збалансувати із викликами національній енергетичній безпеці?

У заході взяли участь представники Міністерства енергетики, офісу реформ КМ України, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури, захисту довкілля та енергетики ПРООН та неурядових організацій (усього до 20 осіб).

КВІТЕНЬ 2024 р.

11 квітня 2024 р.

Українська дипломатія на латиноамериканському напрямі

11 квітня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков взяв участь в організованому МЗС відкритому обговоренні основних підходів та рекомендацій до стратегічних комунікацій України в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну. У заході взяли участь співробітники МЗС, громадські діячі, незалежні експерти, журналісти, представники громадських організацій латиноамериканського регіону.

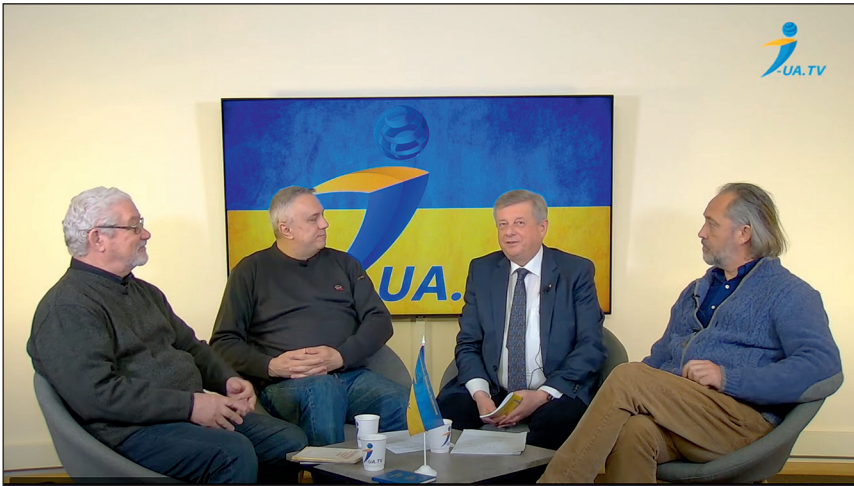
У ході обговорення окреслювалися механізми, засоби та специфіка комунікаційної політики на латиноамериканському напрямі, наголошувалося на проблемах і складнощах просування українських наративів у країнах регіону. Окрему увагу учасники заходу зосередили на протистоянні російським фейкам, донесенні правдивої інформації про війну в Україні, просуванні національних інтересів та розвитку співробітництва на двосторонньому рівні. Представник Центру Разумкова у своєму виступі наголошував на кадровому забезпеченні політики України в цьому регіоні, координації діяльності органів влади та збалансованості зовнішньої політики країни в цілому та її латиноамериканської складової.

18 квітня 2024 р.

**Участь у публічній дискусії «Конституційні основи
україноцентризму»**

18 квітня 2024 р. науковий консультант з правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці **П. Стецюк** разом із суддями Конституційного Суду України у відставці В. Шишкіним та І. Сліденком взяв участь у публічній дискусії «Конституційні основи україноцентризму».

Дискусія транслювалася в прямому ефірі телеканалу І-UA.tv у рамках авторської програми журналіста В. Тетерука «Суспільні діалоги».

Учасники дискусії обговорили теоретико-методологічні засади україноцентризму як філософсько-світоглядної категорії, його місця та ролі в новітніх державотворчих процесах, а також «присутності» ідей україноцентризму в чинному Основному Законі держави та особливостей їхньої реалізації на практиці.

Докладно див.: <https://i-ua.tv/programs/suspilni-dialohy/86082-konstytutsionalni-osnovy-ukrainotsentryzmu>

18 квітня 2024 р.

Центр Разумкова розвиває партнерство з провідними науково-дослідними установами України

18 квітня 2024 р. відбулося підписання Угоди про співробітництво між Українським центром економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова та Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Угоду підписали Президент Центру Разумкова Ю. Якименко та директор ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса О. Рафальський.

Докладно див.: <https://i-ua.tv/programs/suspilni-dialoghy/86082-konstytutsionalni-osnovy-ukrainotsentryzmu>

Предметом угоди є спільна робота сторін за напрямками їх діяльності, зокрема у створенні науково-дослідних, інформаційно-аналітичних та експертних матеріалів. Передбачається, що співпраця здійснюється у формі наукових заходів (форумів, дискусій, майстер-класів, навчальних занять, нарад, досліджень і розробок, обміну інформацією та документацією, взаємного обміну фахівцями тощо).

Укладена угода є логічним розвитком багаторічної співпраці Центру Разумкова та ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, яка закладає юридичні підвалини для розширення та поглиблення співробітництва двох інституцій у здійсненні фундаментальних і прикладних наукових досліджень, розробки на їх основі стратегій державних політик у різних сферах, підготовки аналітичних та експертних матеріалів для органів влади та управління, міжнародної співпраці.

25 квітня 2024 р.

Участь у засіданні робочої групи щодо біржової торгівлі газом

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко **25 квітня 2024 р.** взяв участь у засіданні робочої групи Комітету з питань енергетики та ЖКП ВР України з моніторингу за виконанням Закону України «Про ринок природного газу» щодо запровадження на ринку природного газу біржової торгівлі стандартизованими продуктами.

У своєму виступі В. Омельченко, зокрема, відзначив, що упродовж тривалого часу чинна монопольна модель ринку не дозволяла перевищити рівень видобутку у 21 млрд куб. м/р. державними та приватними компаніями. Вона була та залишається головним обмежувачем розвитку газовидобувної галузі. Факти свідчать, що головний внесок у зростання видобутку за останні 25 років внесли приватні компанії, що наростили його із майже нульової позначки до 5 млрд куб. м/р.

Крім того, В. Омельченко підкреслив, що за рахунок наявності власних ресурсів газу та мінімальної залежності від імпорту, в Україні склалися надзвичайно сприятливі умови для лібералізації ринку газу в інтересах споживачів та біржової торгівлі, як його невід’ємної складової. **Найкращою гарантією забезпеченості ресурсами є не посилення закритості українського ринку як «речі у собі», а його євроінтеграція шляхом досягнення «market coupling».** У цьому контексті немає альтернативи розвитку ліквідної біржової торгівлі відповідно до Директив ЄС, що Україна зобов’язана імплементувати у рамках свого стратегічного шляху до вступу в Євросоюз.

Участь у заході взяли народні депутати України, представники державних органів, суб’єкти ринку природного газу, трейдингові компанії, громадські та профільні організації, а також експерти галузі. Усього учасників — близько 35 осіб.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-zasidanni-robochoi-grupy-shchodo-birzhovoi-torgivli-gazom>

ТРАВЕНЬ 2024 р.

13 травня 2024 р.

Експерти Центру Разумкова взяли участь у підготовці політичних рекомендацій до наступного саміту країн «Великої Сімки»

В рамках підготовки до саміту групи аналітичних центрів Т7 «Велика Сімка та Світ: Відбудовуючи мости», який відбувся 13-14 травня 2024 р. у Римі, Центр Разумкова підготував аналітичну записку «Міжнародна підтримка України як передумова глобальної продовольчої безпеки».

Процес підготовки аналітичних записок координувався співголовами Т7, Італійським інститутом міжнародних відносин (IAI) та Італійським інститутом міжнародних політичних досліджень (ISPI). Вибрані на конкурсній основі аналітичні записки (з поданих 200 записок було відібрано 23, у т. ч. за авторством Центру Разумкова) стали основою для підготовки Заключного комюніке Т7, з рекомендаціями для країн «Великої Сімки», яке буде представлено італійському головуванню напередодні саміту G7.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/ekspert-tsentru-razumkova-vziav-uchast-u-pidgotovtsi-politychnykh-rekomendatsii-do-nastupnogo-samitu-krain-velykoi-simky>

14 травня 2024 р.

Центр Разумкова взяв участь у Саміті аналітичних центрів групи Т7

13-14 травня 2024 р. у Римі проходив саміт групи аналітичних центрів Т7 «Велика Сімка та Світ: Відбудовуючи мости» (T7 Italy Summit: The G7 and the World: Rebuilding Bridges).

«Think7» (Т7) є офіційною групою взаємодії аналітичних центрів, які розробляють науково обґрунтовані політичні рекомендації для розгляду країнами G7 та їх партнерами. Римський саміт Т7 був присвячений саміту «Великої Сімки», який має відбутися влітку 2024 р. в Італії. У саміті взяли участь провідні експерти з аналітичних центрів країн G7 та інших країн, з метою обговорення критичних проблем сьогодення, а також вироблення орієнтирів щодо їх розв'язання.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/tsentr-razumkova-vziav-uchast-u-samiti-analitychnykh-tsentriv-grupy-t7>

Основними темами для обговорення на саміті були світові конфлікти, передусім російська агресія проти України, геополітичне суперництво, зміна клімату, ризики торговельних воєн та цифровий перехід – виклики, які вимагають від світових лідерів термінових дій. Слід наголосити, що країни G7 з початку широко-масштабної агресії демонструють єдність і згуртованість у підтримці України, і цій темі буде приділена особлива увага на найближчому форумі «Великої Сімки».

Від Центру Разумкова на Римському саміті Т7 взяв участь директор економічних програм В. Юрчишин. На засіданні робочої групи «Мир, безпека та глобальне управління» експерт Центру представив аналітичну записку «Міжнародна підтримка України як передумова глобальної продовольчої безпеки».

16 травня 2024 р.

Участь у роботі Міжнародного форуму «Екологія та мир»

Науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці П. Стецюк **15-16 травня 2024 р.** взяв участь у роботі Міжнародного форуму «Екологія та мир» (тема доповіді – «Екологічна безпека та конституційне майбутнє України»).

На думку експерта, Україну після закінчення воєнного стану та настання миру об'єктивно очікуватиме суттєве «конституційне оновлення», в т. ч. і в частині організації охорони довкілля та створення надійної системи екологічної безпеки держави. У зв'язку з цим, на особливу увагу заслуговують пропозиції щодо майбутнього конституційного закріплення України «державою екологічною». Такі конституційні зміни, як вважає експерт, дозволять суттєво підсилити конституційно-правовий механізм забезпечення права особи на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Захід було організовано ГО «Українська Рада Миру», Всеукраїнською інноваційною екосистемою «Sikorsky Challenge Ukraine» та МГО «Рада з екологічної безпеки». В його роботі взяли участь відомі українські державні та громадські діячі, дипломати, а також вчені з України, Великобританії, США, Швейцарії та Японії.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-roboti-mizhnarodnogo-forumu-ekologiya-i-myr>

ЧЕРВЕНЬ 2024 р.

9 червня 2024 р.

Заява Громадської ради при МЗС України

10 червня 2024 р. Громадська рада при МЗС України ухвалила підготовлену представником Центру Разумкова заяву про Глобальний саміт миру, що відбуватиметься у Швейцарії 15–16 червня. Документ розміщено на сайті МЗС – <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/gromadskosti/gromadska-rada-pri-mzs-ukrayini/dokumenty/zayavi>.

У заяві наголошується, що проведення саміту стимулюватиме подальшу консолідацію країн із різних регіонів світу, формуватиме широку коаліцію держав із метою реалізації спільної переговорної платформи для припинення агресивної війни росії проти України та встановлення сталого та справедливого миру.

Громадська рада зазначає, що Саміт миру відкриває новий етап тривалого політико-дипломатичного процесу примушення до миру держави-агресора. Але ефективність реалізації мирних ініціатив залежить від консолідації та рішучості альянсу держав-союзниць, зміцнення політичної, воєнної, фінансово-економічної допомоги Україні у протистоянні російській збройній агресії.

Члени Громадської ради при МЗС наголошують, що надалі спрямовуватимуть свої зусилля на просування української Формули миру та закликають громадські ради при центральних органах влади України, громадські організації та експертні кола України активізувати роботу в цьому напрямі.

14 червня 2024 р.

**Пресконференція щодо прогнозу проходження
осінньо-зимового періоду 2024-2025 рр. (ОЗП)
із точки зору енергозабезпечення**

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь **14 червня 2024 р.** у пресконференції Українського кризового медіацентру на тему оцінки ризиків проходження ОЗП. Оцінюючи нинішню ситуацію в енергетиці В. Омельченко, зокрема, відмітив, що вона гірша за ту, що спостерігалася у 2022 р., але наші енергетичні компанії краще навчилися реагувати на ці виклики.

«70% всієї генерації зруйновано, і треба чесно сказати, що зима буде важка. Але в разі, якщо будуть зроблені ті заходи, що я написав у своїй концепції («Десять ліній оборони української енергетики»), ми зможемо задовольнити мінімальні потреби населення, оборонної промисловості й взагалі промисловості. Це точно не буде означати забезпечення взимку всіх електроенергією упродовж 24 годин, але якісь такі речі, в яких можна жити — заживити насамперед критичну інфраструктуру, що є питанням номер один, і постачати електроенергію упродовж доби в середньому не менше 6-8 годин населенню, думаю, є реалістичним сценарієм», — зазначив директор енергетичних програм Центру Разумкова.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/preskonferentsiia-shchodo-prognozu-prokhodzhennia-osinnozymovogo-periodu-20242025rr-ozp-iz-tochky-zoru-energozabezpechennia>

17 червня 2024 р.

«Зміни та виклики в Європейському Союзі»: Конференція, присвячена підготовці Угорщини до головування в ЄС

За традицією, яка склалася, перед кожним головуванням будь-якої країни у Раді Європейського Союзу, Асоціація транс'європейських політичних досліджень (TEPSA) разом зі своїми інститутами-членами у відповідній країні організовує конференцію, щоб обговорити цілі та пріоритети майбутнього головування. Як відомо, 1 липня головування в Раді на ротаційній основі від Бельгії переймає Угорщина.

Тому, конференція, організована TEPSA та Інститутом світової економіки Центру економіки та регіональних досліджень — **«Зміни та виклики в Європейському Союзі»**, відбулася **13-14 червня 2024 р. у Будапешті**. Ця подія зібрала експертів, політиків, представників громадянського суспільства та широкої громадськості для обговорення пріоритетів майбутнього головування Угорщини в Раді Європейського Союзу. Серед запрошених були також експерти Центру Разумкова.

У своєму виступі на панелі «Майбутнє політики розширення ЄС», **Президент Центру Разумкова Ю. Якименко** звернув увагу на два важливих моменти. Перший — це поступова інтеграція нових членів ще до їхнього вступу. Ідеться про розширення участі країн-кандидатів у профільних інституціях ЄС, у проєктах, фондах, програмах Євросоюзу. Другий важливий момент — поглиблення партнерства з країнами-кандидатами у сфері європейської політики безпеки, у т. ч. в рамках пріоритетів, визначених в «Стратегічному компасі» ЄС. Фактор безпеки став пріоритетним мотивом. Образно кажучи, до копенгагенських критеріїв варто додати й «український критерій» — рішучість і спроможність опору зовнішньої агресії, надання вагомого внеску у спільну безпеку й оборону Євросоюзу.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/zminy-ta-vyklyky-v-yevropeiskomu-soiuzi-konferentsiia-prysviachena-pidgotovtsi-ugorshchyny-do-golovuvannia-v-yes>

20 червня 2024 р.

Участь у науковій конференції «Європейські стандарти демократії та прав людини: виклики війни та потреби євроінтеграції»

У Львівському національному університеті ім. І. Франка 20 червня 2024 р. відбулася наукова конференція «Європейські стандарти демократії та прав людини: виклики війни та потреби євроінтеграції». Організаторами конференції виступили кафедри конституційного права юридичних факультетів Львівського національного університету ім. І. Франка, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича та Національного юридичного університету ім. Я. Мудрого.

В роботі конференції взяли участь науковці з Києва, Львова, Харкова, Чернівців, а також судді Конституційного Суду України та практичні працівники органів державної влади й органів місцевого самоврядування. Виступаючи з доповіддю **«Збереження демократичних засад конституційного розвитку країни в умовах воєнного стану»**, науковий консультант з правових питань Центру Разумкова, суддя КСУ у відставці **П. Стецюк**, особливу увагу звернув на необхідність максимального забезпечення легітимності в діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.

На думку експерта, в даному процесі варто «активніше» використовувати всі допустимі засоби та прийоми організації здійснення державної влади та місцевого самоврядування, з метою належного забезпечення встановленого Конституцією України правового порядку.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-naukovii-konferentsii-yevropeiski-standarty-demokratii-ta-prav-liudyny-vyklyky-viiny-i-potreby-ievrointegratsii>

21-22 червня 2024 р.

Форум громадянського суспільства Східного Партнерства

Європейський Союз продовжує поглиблювати взаємодію та співпрацю з країнами Східного Партнерства (СП). Динамічна геополітична обстановка, зокрема війна росії проти України, що триває, і прогрес у переговорах про вступ України до ЄС, наголошують на необхідності активної регіональної співпраці з особливим акцентом на участь громадянського суспільства.

Форум Громадянського Суспільства (ФГС) є ключовим учасником багатостороннього напрямку політики Східного Партнерства. **20-21 червня** Центр Разумкова взяв участь у засіданні Робочої групи 1 Форуму «Демократія, права людини, належне управління та стабільність». Провідний експерт економічних та соціальних програм Центру О. Пищуліна представила коротку презентацію оновленої інформації щодо прогресу реформ в Україні, включаючи основні рекомендації.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/forum-gromadianskogo-suspilstva-skhidnogo-partnerstva-202406261128>

24 червня 2024 р.

Участь у Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

24 червня 2024 р. В. Омельченко взяв участь у Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг. На цьому заході відбулась Презентація Директора Секретаріату Енергетичного Співтовариства А. Лорковскі щодо стану виконання Україною зобов'язань в Енергетичному Співтоваристві.

Захід проходив за підтримки Програми USAID «РАДА: наступне покоління».

Докладно див.: https://kompek.rada.gov.ua/news/main_news/75153.html

27 червня 2024 р.

Участь у Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

27 червня 2024 р. В. Омельченко взяв участь у Комітеті з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на тему: «Право-застосовча практика Закону України «Про ринок природного газу»: Чи досягнуті цілі Закону?».

Захід проходив за підтримки Програми USAID «РАДА: наступне покоління» та Westminster Foundation for Democracy.

Докладно див.: https://kompek.rada.gov.ua/news/main_news/75162.html

28 червня 2024 р.

Конституційний семінар «Конституційний контроль в європейських державах: питання формування незалежних органів конституційного контролю»

Науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці П. Стецюк **25 червня 2024 р.** взяв участь у конституційному семінарі «Конституційний контроль в європейських державах: питання формування незалежних органів конституційного контролю».

Захід було організовано Центром політико-правових реформ у межах реалізації Програми USAID «РАДА: наступне покоління» за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та присвячено Дню Конституції України. В роботі семінару взяли участь Голова Верховної Ради України Р. Стефанчук, судді Конституційного та Верховного судів, народні депутати України, вчені-конституціоналісти, представники міжнародних проєктів.

У своєму виступі П. Стецюк, зокрема, зазначив, що в Україні варто було б у майбутньому (після закінчення воєнного стану та настання миру) значно підсилити роль Верховної Ради України у процедурі формування Конституційного Суду України. Зараз же необхідно наполегливо «шукати» допустимі законом заходи щодо активізації практичної діяльності Конституційного Суду України, зокрема в частині офіційного тлумачення ним Основного Закону держави.

Докладно див.: <https://www.facebook.com/share/v/tpHxxqHMHZVuBzMN/>

ЛИПЕНЬ 2024 р.

3 липня 2024 р.

Заява Громадської ради при МЗС України

Громадська рада при МЗС України ухвалила підготовлену представником Центру Разумкова заяву **«Про переговори щодо вступу України до ЄС»**. Документ розміщено на сайті МЗС.

У заяві наголошується, що відкриття переговорів про вступ до ЄС має стратегічне значення та вагу для нашої держави, надасть новий імпульс подальшим проєвропейським перетворенням в Україні. Переговорний режим передбачає новий прагматичний формат здійснення подальших реформ, потреба в яких є актуальною у воєнні часи. Зокрема, йдеться про забезпечення демократичних свобод, адаптацію українського законодавства до норм і регламентів ЄС, вдосконалення роботи системи антикорупційних органів, активне продовження судової реформи тощо.

Громадська рада зазначає, що успішність нового етапу української євроінтеграції буде залежати від консолідованої політичної, воєнно-економічної підтримки та допомоги Україні з боку ЄС і держав-членів у спільному протистоянні країні-агресору.

Члени Громадської ради при МЗС наголошують, що надалі зосереджуватимуть зусилля на підтримці євроінтеграційного руху України й закликають громадські організації й експертну спільноту України активізувати підтримку та сприяння приєднанню нашої країни до європейського співтовариства.

Докладно див.: <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/gromadskosti/gromadska-rada-pri-mzs-ukrayini/dokumenty/zayavi>

4-5 липня 2024 р.

**Участь у Міжнародній науково-практичній конференції
«Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії
та практики»**

У Національному університеті «Острозька академія» **4-5 липня 2024 р.** відбулася VII Міжнародна науково-практична конференція **«Адміністративна юстиція в Україні: проблеми теорії та практики»**.

Конференцію було організовано Верховним Судом (Касаційним адміністративним судом) у тісній співпраці з Офісом Ради Європи в Україні, Німецьким Фондом міжнародного правового співробітництва та Проектом ЄС «Право-Justice».

В роботі конференції взяли участь судді Верховного Суду та Конституційного Суду України, судді Конституційного Суду України у відставці, судді адміністративних апеляційних та окружних судів, народні депутати України, представники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, українські науковці, а також іноземні учасники з Австрії, Італії, Канади, Литви, Польщі та Хорватії. Конференція проходила у змішаному режимі.

В центрі уваги учасників конференції були питання доступу до публічної інформації та права на звернення

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-mizhnarodnii-naukovo-praktychnii-konferentsii-administratyvna-iustytisia-v-ukraini-problemy-teorii-ta-praktyky>

до органів державної влади, місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, захисту та обмеження свободи об'єднання в політичні партії та громадські організації, а також сучасні проблеми «інституту громадянства» в Україні та можливі виклики та загрози під час організації та проведення виборів у післявоєнний час.

Виступаючи з доповіддю **«Конституційний розвиток повоєнної України (фактор громадянства)»** науковий консультант з правових питань Центру Разумкова, суддя КСУ у відставці **П. Стецюк**, привернув увагу учасників конференції до особливостей правової природи конституційного припису ст. 4 Основного Закону держави («В Україні існує єдине громадянство»), практики його застосування в «довоєнний час» та настання нових (ймовірних) проблем у цьому плані після закінчення воєнного стану в Україні.

18 липня 2024 р.

Засідання Громадської ради при МЗС України

18 липня 2024 р. співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова М. Пашков взяв участь у засіданні Громадської ради при МЗС України. На засіданні йшлося про реалізацію планів роботи ради на друге півріччя 2024 р., обговорювалося зміцнення комунікації з керівництвом МЗС.

Учасники засідання розповіли про заходи й дослідження, здійснені їхніми організаціями, обговорили координацію діяльності в рамках Громадської ради. Представник Центру Разумкова проінформував учасників про проєкт активізації експертно-аналітичної діяльності Громадської ради, який здійснюватиметься за підтримки Фонду Ганнса Зайделя.

31 липня 2024 р.

Участь у фаховій дискусії «Позбавити російську економіку нафтодолара»

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у фаховій дискусії, організованій Українським інститутом майбутнього.

У ході дискусії були розглянуті наступні питання: механізми дії санкцій; обмеження та їхній вплив на російську економіку; способи обходу санкцій РФ; пропозиції щодо покращення санкційного тиску. У своєму виступі В. Омельченко проаналізував механізми дій санкцій та їх політичні й економічні наслідки для РФ.

У Фаховій дискусії взяли участь експерти у сфері енергетичної безпеки, економісти та представники ЗМІ. Усього – 25 осіб.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-fakhovii-dyskusii-pozbavyty-rosiisku-ekonomiku-naftodolara>

СЕРПЕНЬ 2024 р.

5 серпня 2024 р.

Участь в енергетичному форумі щодо перспектив розвитку децентралізованої генерації

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у великому енергетичному форумі щодо перспектив розвитку децентралізованої генерації, яка є особливо важливим фактором забезпечення енергетичної стійкості в умовах постійних російських атак на енергетичну інфраструктуру.

Для побудови стійкої до можливих атак енергосистеми, Україна у найближчі роки має збудувати понад 12 ГВт потужностей, для чого треба €12–13 млрд. У найближчі кілька років потрібно ввести в експлуатацію 4 ГВт потужностей нових вітрових електростанцій, 3,8 ГВт — СЕС, 1,4 ГВт потужностей газової генерації, 1,1 ГВт — потужностей нових ТЕС на біопаливі та 0,8 ГВт потужностей установок зберігання енергії. Натомість зробити це без залучення приватних інвестицій неможливо. Про це, зокрема, у своїй доповіді сказав голова Укренерго В. Кудрицький.

На першому аукціоні 15 серпня 2024 р. буде виставлена потреба 99 МВт на послуги первинного регулювання. В цьому аукціоні матимуть змогу взяти участь, в основному, системи накопичення енергії — дуже швидкі та дуже маневрові установки, здатні виконати команду диспетчера за 15 секунд.

Другий аукціон відбудеться 22 серпня 2024 р. Він буде більш масовий, Укренерго купуватиме 1000 МВт: 579 МВт — послуга завантаження, тобто здатність нових електростанцій підтримувати енергосистему шляхом збільшення свого виробництва, і 421 МВт — це симетричний резерв. В цьому аукціоні зможуть брати участь газопоршневі, газотурбінні установки та електростанції на біомасі. Це станції, які зможуть розвантажуватись та завантажуватись за командою диспетчера протягом 15 хвилин.

У Форумі взяли участь народні депутати України, урядовці, представники бізнесу та неурядових організацій, журналісти. Усього — 300 осіб.

Організатор заходу — компанія Укренерго.

6 серпня 2024 р.

Участь в енергетичному заході «Ukrainian Gas Forum»

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у газовому форумі, що склався із двох панельних дискусій.

Панельна дискусія 1. Зміни в розвитку українського газового ринку в умовах війни. Міжнародна допомога в підготовці газової інфраструктури до ОЗП 2024-2025 рр. Можливості у забезпеченні енергетичної безпеки України в умовах нульового транзиту та зменшенні внутрішнього споживання.

Панельна дискусія 2. Внутрішній ринок газу, розвиток в умовах війни. Транзит, зберігання, продаж природного газу. Gas Release Program. Імплементация Регламенту REMIT. Інтерконектори.

Під час дискусій, В. Омельченко, з метою розвитку конкуренції та залучення значних інвестицій у газовидобуток, запропонував зробити український ринок газу більш прозорим й відкритим за рахунок впровадження експортно-імпортних операцій та імплементції законодавства ЄС.

Організатор заходу – Energy Club.

Учасники – представники НКРЕКП, Міненерго, профільних асоціацій, газовидобувного бізнесу, народні депутати, галузеві експерти. Усього 80 осіб.

ВЕРЕСЕНЬ 2024 р.

10 вересня 2024 р.

Участь у міжнародній науковій конференції «Енергетична безпека» (Польща)

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко 10 вересня 2024 р. взяв участь у панелі Конференції «Безпека енергетичної інфраструктури в умовах війни – український вимір».

У своїй доповіді він, зокрема, відзначив, що Україна стала першою країною Європи, що мала максимальну залежність від російського газу, нафти, нафтопродуктів та ядерного палива й змогла на 100% її позбутися шляхом диверсифікації. Усі країни ЄС, що зараз залежать від російського газу, здатні також зробити це у найкоротший термін.

Також В. Омельченко відзначив, що росія заробляє на порядок більше грошей від поставок вуглеводнів, ніж Україна отримує від надання послуг за його транзит. Отже, баланс інтересів у цьому питанні є явно на користь рф. Вона не тільки отримує щорічно від поставок газу та нафти до €15 млрд на війну, але й здійснює політичний вплив на залежні від російських енергоносіїв країни. Експертом були надані конкретні пропозиції щодо повернення під повний контроль України Запорізької атомної електростанції.

В Конференції взяли участь понад 100 науковців та політиків із багатьох країн Європи. Організатор наукової конференції – польський Інститут енергетичної політики.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-mizhnarodni-naukovii-konferentsii-energetychna-bezpeka-polshcha>

24 вересня 2024 р.

Участь у форумі «Підготовка громад до зими та розвиток проєктів розподіленої генерації в умовах війни»

24 вересня 2024 р. директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у Форумі організованому Energy Club. На заході визначені реалістичні та доступні стратегії для зміцнення енергетичної незалежності громад. Також спікери поділилися успішними кейсами використання розподіленої генерації й розглянули шляхи взаємодії з міжнародними партнерами для отримання підтримки.

У Форумі взяли участь представники регіональних громад, бізнесу та профільні експерти. Усього — до 100 учасників.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-forumi-pidgotovka-gromad-do-zymy-ta-rozvytok-proiektiv-rozpodilenoj-generatsii-v-umovakh-viiny>

ЖОВТЕНЬ 2024 р.

22 жовтня 2024 р.

Участь у Круглому столі «Підвищення енергетичної стійкості громад: Регуляторні та практичні аспекти впровадження розподіленої генерації в Україні»

Директор енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко, який взяв участь у заході, визначив енергетичну децентралізацію одним із пріоритетних завдань для трансформації енергосистеми України, з метою посилення енергостійкості та безпеки електропостачання споживачам. Це передбачено на рівні стратегічного планування як на найближчий час, зокрема з метою підготовки до проходження опалювального сезону, так і для подальшого розвитку енергетики в довгостроковій перспективі.

Під час Круглого столу відбулася презентація Звіту «Виклики та можливості для розподіленої генерації та мікромереж у громадах».

Організатори Круглого столу Razom We Stand спільно з Всеукраїнською Агенцією Інвестицій та Сталого Розвитку (SDIA).

У заході взяли участь представники Міністерства енергетики, регіональних громад, профільні експерти. Усього – до 30 осіб.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-kruglomu-stoli-pidvyshchennia-energetychnoi-stiikosti-gromad-regulatorni-ta-praktychni-aspekty-vprovadzhennia-rozpodilenoj-generatsii-v-ukraini>

ЛИСТОПАД 2024 р.

13 листопада 2024 р.

Участь у відкритому засіданні НКРЕКП щодо питання встановлення тарифу на передачу електроенергії

Директор енергетичних та інфраструктурних програм В. Омельченко взяв участь у засіданні НКРЕКП, яке відбулося **13 листопада 2024 р.** Зокрема, розглядалося питання «Про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про встановлення тарифу на послуги з передачі електричної енергії НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2025 р.»».

У своєму виступі В. Омельченко підтримав запропонований Регулятором тариф на передачу електроенергії розміром 665,26 грн за 1 МВт/год (без врахування ПДВ), обґрунтувавши це тим, що вказаний тариф є бездефіцитним. Це має стати важливим сигналом для кредиторів, щоб відновити співпрацю з Укренерго, яка була тимчасово перервана внаслідок несплати компанією 9 листопада 2024 р. чергового платежу за «зеленими» облігаціями. За результатами засідання НКРЕКП, даний проєкт постанови був схвалений.

У засідання взяли участь члени НКРЕКП, народні депутати, керівники промислових підприємств та профільні експерти.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-vidkrytomu-zasidanni-nkrekp-shchodo-pytannia-vstanovlennia-taryfu-na-peredachu-elektroenergii>

21 листопада 2024 р.

Участь у науковому форумі «Революція Гідності: на шляху до історії»

Науковий консультант із правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці П. Стецюк 21 листопада 2024 р. взяв участь у роботі Наукового форуму «Революція Гідності: на шляху до історії».

Захід було присвячено 20-й річниці Помаранчевої революції та 11-й річниці від початку Євромайдану/Революції Гідності та організовано Музеєм Революції Гідності у тісній співпраці з Українським Інститутом національної пам'яті, Інститутом історії України НАН України, УКУ, КНУ ім. Т. Шевченка та НУ «Києво-Могилянська Академія».

Виступаючи з доповіддю «Конституційно-правовий вимір Революції Гідності», П. Стецюк привернув увагу учасників Форуму до ролі Революції на граніті, Помаранчевої революції та Революції Гідності у трансформації пострадянської політичної системи в Україні. На думку експерта, з конституційно-правової точки зору, акції протесту у м. Києві 2013-2014 рр. (Революція Гідності) пройшли декілька послідовних «періодів», а саме:

- ✓ часу реалізації громадянами України свого конституційного права на мирні збори (від початку протестів — до перших вбитих мирних протестантів 20 січня 2014 р.);
- ✓ часу активного захисту громадянами України конституційного ладу своєї держави, її демократичних та республіканських засад, а також легітимного опору процесам узурпації влади з боку чільних представників правлячого політичного режиму (від вбивств на протестних акціях С. Нігояна та М. Жизневського — до масового розстрілу мирних протестантів 19 та 20 лютого 2014 р.);
- ✓ часу відновлення стану конституційного правопорядку в Україні (від часу втечі з України Президента України В. Януковича — до кінця лютого/початку березня 2014 р.).

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-naukovomu-forumi-revo-liutsiia-gidnosti-na-shliakhu-do-istorii>

Окрему увагу експерт приділив аналізу правового статусу «сторін» київських протестних акцій 2013–2014 рр. – мирних протестувальників (громадян України) та, з іншого боку, співробітників силових структур (рядових та офіцерів МВС України, СБУ, інших державних органів), а також чільних представників правлячого політичного режиму.

На думку П. Стецюка, українські протестні акції (майдани) загалом, та, зокрема, Євромайдан і Революція Гідності об'єктивно відіграли свою роль у процесі сучасного конституційного розвитку України.

21-22 листопада 2024 р.

Участь у міжнародній конференції TEPSA «Забезпечення майбутнього Європи»

21-22 листопада Центр Разумкова взяв участь у міжнародній конференції «Забезпечення майбутнього Європи», організованій Транс'європейською організацією політичних досліджень (TEPSA) з нагоди початку головування Польщі в Раді Європейського Союзу. Центр Разумкова на форумі представляла менеджер з фандрайзингу та зовнішніх комунікацій І. Ващенко.

Метою конференції, яка проходила у Варшаві, було обговорення цілей та пріоритетів майбутнього польського головування, а також ключові сфери політики, які потребують уваги в ЄС. Учасники форуму констатували, що перше півріччя 2025 р. стане критичним моментом для Європи, з огляду на продовження російської агресивної війни в Україні, актуалізації питань розширення та посилення гібридних загроз для ЄС та його сусідів. Тому конференція була зосереджена на низці взаємопов'язаних тематичних напрямів, включаючи енергетичну безпеку, розширення, європейські оборонні інвестиції, конкурентну політику.

Під час конференції відбулися дискусії на високому рівні між дослідниками мережі TEPSA, представниками громадськості, включаючи студентів та представників громадянського суспільства, ключовими фігурами польського уряду. За традицією TEPSA представила рекомендації для майбутнього головування Польщі в ЄС.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-mizhnarodnii-konferentsii-tepsa-zabezpechennia-maibutnogo-yevropy>

ГРУДЕНЬ 2024 р.

4 грудня 2024 р.

Участь у засіданні НКРЕКП з питання визначення граничних цін на електроенергію

4 грудня 2024 р. директор Енергетичних та інфраструктурних програм Центру Разумкова В. Омельченко взяв участь у засіданні НКРЕКП з питання «Про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про граничні ціни на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку та балансуючому ринку»».

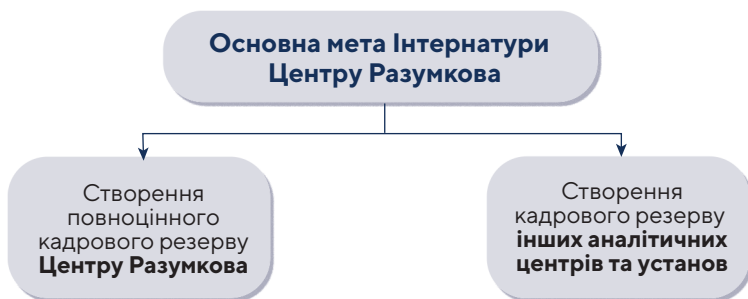
У своєму виступі він відзначив важливість імплементації законодавства ЄС при формуванні граничних цін на ринку електроенергії в умовах дефіциту електроенергії, що утворився внаслідок втрати значної частини енергетичної інфраструктури через масовані російські повітряні атаки ракетами та БПЛА. На думку В. Омельченка, адміністративні обмеження за таких умов не сприяють подоланню цього дефіциту через збільшення імпорتنих поставок й поглиблюють проблему енергетичної бідності країни, тому мають бути невідкладно усунуті.

Докладно див.: <https://razumkov.org.ua/novyny/uchast-u-zasidanni-nkrekp-z-pytania-vyznachennia-granychnykh-tsin-na-elektrychnu-energiu>

ІНТЕРНАТУРА

Інтернатура в Центрі Разумкова була створена за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку USAID та здійснювалася за підтримки Раст в Україні. Інтернатура — це форма освіти для дорослих, яку майбутні інтерни на свій власний розсуд та вибір здобувають в Центрі з метою особистісного та професійного розвитку, адаптації до соціальних, економічних та інших змін у суспільстві шляхом підвищення власної професійної кваліфікації чи науково-практичного стажування.

Слід зазначити, що Центр Разумкова тривалий час ставив перед собою завдання створення інституції для підготовки молодих експертів — «Школи молодого аналітика» та ін., проте не знаходив підтримки у донорів, і тільки співпраця з Програмою сприяння громадській активності «Долучайся!» дала можливість реалізувати цю ідею на практиці.

Підвищення професійної кваліфікації та науково-практичне стажування в Центрі Разумкова спрямоване, насамперед, на забезпечення формування у інтернів необхідних громадянських компетентностей, їхньої здатності відповідально і повноцінно брати участь у суспільному житті, розуміння ними соціальних, економічних та політичних процесів, закономірностей і тенденцій демократичного розвитку, а також змісту та сутності нових загроз і викликів сучасного світу.

Навчання інтернів відбувається у відповідних програмах, службах, інших підрозділах Центру Разумкова та за безпосередньої участі координаторів стажування з обраного експертного напрямку.

Стажування інтернів здійснюється за індивідуальною програмою, що затверджується керівництвом Центру Разумкова і триває три місяці.

У 2024 р. стажування в Центрі пройшло троє осіб:

- ✓ **Олександр Деркач** – студент 1-го курсу магістратури Національного університету «Києво-Могилянська академія» (науковий керівник – співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Михайло Пашков);
- ✓ **Наталія Оспанова** – студентка бакалаврської програми «Економіка» Національного університету «Києво-Могилянська академія» (науковий керівник – Директора економічних програм Василь Юрчишин);
- ✓ **Богдан Прудкий** – аспірант кафедри конституційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету ім. Т. Шевченка (науковий керівник – науковий консультант з правових питань Центру Разумкова, суддя Конституційного Суду України у відставці Петро Стецюк).

Протягом трьох місяців інтерни мали можливість ознайомитися із організаційною структурою Центру Разумкова, особливостями його діяльності як аналітичної, науково-дослідницької установи, тематикою досліджень структурних підрозділів Центру, а також взяти участь у підготовці та проведенні його заходів.

Інтерни мали змогу користуватись у навчанні багаторічними аналітичними дослідженнями Центру Разумкова та долучилися до поточних аналітичних публікацій Центру у співавторстві із його провідними співробітниками.

15 травня 2024 р. відбувся другий випуск Інтернатури Українського центру економічних та політичних досліджень ім. Олександра Разумкова.

Президент Центру Разумкова Ю. Якименко від імені колективу побажав випускникам успішного продовження навчання та правильного вибору подальшого професійного шляху. Випускники Інтернатури подякували за надану можливість підвищити свої науково-дослідницькі та практичні навички в організації та здійсненні аналітичної діяльності.

Окрім Інтернатури, науково-педагогічна діяльність Центру включає проходження навчальної практики студентами відповідних спеціальностей провідних вищих навчальних закладів України та зарубіжних країн. Щорічно у Центрі проходять практику 10–15 студентів під науковим керівництвом експертів, які діляться з практикантами своїми професійними знаннями та вміннями.

КЛУБ ДРУЗІВ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

Клуб друзів Центру Разумкова є неформальним добровільним об'єднанням громадян, які цікавляться діяльністю Центру Разумкова і прагнуть долучитися до неї на регулярній основі. Членство в Клубі є індивідуальним.

Членами Клубу друзів Центру Разумкова можуть бути громадяни України, яким виповнилися 18 років, і які:

- ✓ Цікавляться діяльністю Центру Разумкова та його дослідженнями
- ✓ Підтримують його місію та засади діяльності
- ✓ Особисто готові сприяти реалізації стратегічних цілей Центру, підвищенню ефективності та покращенню умов його діяльності

Питання вступу до Клубу громадян інших країн вирішується Центром в індивідуальному порядку.

Членство в Клубі є добровільним.

Вступ до Клубу відбувається за наступним алгоритмом:

- ✓ Запрошенням від Центру або за власною ініціативою
- ✓ Заповнення анкети на сайті Центру Разумкова
- ✓ Отримання відповідного підтвердження від Центру

Анкету можна заповнити на сайті Центру Разумкова за посиланням:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdSCgKjbPrUFyA_sEMpuQwisY23tAmkZqoQeNcFVh0GkEklHw/viewform

Вихід з членів Центру здійснюється шляхом відповідного повідомлення, надісланого на спеціальну електронну адресу Центру Разумкова:

club@razumkov.org.ua

Формами роботи Клубу є:

Загальні збори, які проводяться двічі на рік в режимі офлайн (за можливості)

Тематичні дискусії (онлайн, проводяться мірою необхідності)

Індивідуальна комунікація членів Клубу з Центром

Спілкування між членами Клубу на заходах Центру Разумкова

Співпраця між членами Клубу здійснюється на основі цінностей і цілей Центру, взаємоповаги, рівноправності і толерантності.

Членство в Клубі друзів передбачає:

- ✓ участь у офлайн (за особистим запрошенням) та онлайн заходах Центру за участю представників органів влади, українських та зарубіжних науковців та експертів, представників дипломатичного корпусу, міжнародних організацій та проєктів, організацій громадянського суспільства;
- ✓ розширення власної мережі комунікацій за рахунок членів Клубу друзів, а також через участь у соціальних мережах Центру та його заходах;
- ✓ отримання анонсів найсвіжіших видань Центру, пресрелізів останніх соціологічних досліджень, найцікавіших статей та інтерв'ю експертів в українських і зарубіжних ЗМІ;
- ✓ інформування про анонси публічних заходів, що проводяться Центром;

- ✓ повний доступ до електронного архіву видань Центру на його сайті з 2016 р. по цей час, а також можливість отримання електронних публікацій Центру (на запит) за період 2000-2016 рр.;
- ✓ пріоритетну можливість виступу на заходах Центру;
- ✓ внесення пропозиції щодо роботи Центру, тематики його досліджень, якості аналітичних матеріалів тощо, особисто долучатися до їх реалізації (у разі схвалення);
- ✓ можливість залучення в якості експерта до реалізації проєктів Центру (за відповідності фаху та кваліфікації тематиці проєкту) на громадських засадах, з відповідним позначенням у підсумковій публікації проєкту;
- ✓ можливість на зустрічах Клубу особисто спілкуватися з експертами та керівництвом Центру (онлайн і офлайн), отримувати консультації з питань у межах їх експертизи, висловлювати і обговорювати пропозиції з покращення роботи Центру;
- ✓ можливість за згодою Центру оприлюднювати власні матеріали з тематики, що стосується діяльності Центру, у соціальних мережах Центру.

Обов'язки членів Клубу:

- ✓ сприяння формуванню позитивного іміджу Центру серед громадськості в Україні і за кордоном, серед різних суспільних груп;
- ✓ сприяння розширенню співпраці Центру з органами влади та місцевого самоврядування, науковими та освітніми установами, організаціями громадянського суспільства, засобами масової інформації;
- ✓ сприяння поширенню матеріалів досліджень Центру та його публікацій, приверненню уваги до них у різних середовищах;
- ✓ розширення кола контактів Центру, пропонування його послуги зацікавленим потенційним партнерам для можливої реалізації спільних проєктів;

- ✓ надання інтелектуальної підтримки експертам Центру, пропонування інноваційних підходів та пропозицій, що сприятимуть розвитку Центру;
- ✓ утримання від публічних висловлювань та дій, які можуть зашкодити публічному іміджу та репутації Центру, інформування Центру про наявність відповідних викликів та загроз з метою їх упередження.

27 березня 2024 р. в готелі «Національний» відбулися **другі збори «Клубу друзів Центру Разумкова».**

Зустріч була проведена в форматі панельної дискусії, а темою обговорення стали **«Перспективи та ключові виклики 2024 р.»**. Модератором зустрічі був **Олексій МЕЛЬНИК** — Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Учасниками панельної дискусії були:

Павло КЛІМКІН — Співзасновник Центру національної стійкості та розвитку, Міністр закордонних справ України (2014–2019 рр.);

Андрій ЗАГОРОДНЮК — Голова правління Центру оборонних стратегій, Міністр оборони України (2019–2020 рр.);

Михайло ГОНЧАР — Президент Центру глобалістики «Стратегія – XXI»;

Валерій КРАВЧЕНКО — Начальник відділу аналітичного забезпечення та взаємодії з експертним середовищем Політичного департаменту МЗС України.

25 вересня 2024 р. готель «Національний» знову вітав гостей Центру Разумкова, що були запрошені до участі в рамках заходу, присвяченого **третім зборам «Клубу друзів Центру Разумкова»**. Форматом зустрічі знову була обрана панельна дискусія, а темою обговорення стала: **«Економіка майбутнього (повоєнного), виклики, потенційні здобутки і втрати, шляхи досягнення позитивів і мінімізації негативів»**.

Серед запрошених до участі в панельній дискусії доповідачів були:

Анатолій МАКСЮТА — президент Економічного дискусійного клубу;

Ганна ХАРЛАМОВА — професор економічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка, професор Університету ім. Лучіана Блаґи, Сібіу, Румунія;

Віктор ГАЛАСЮК — доктор економічних наук, президент Української асоціації Римського клубу, Ад'юнкт-професор Києво-Могилянської бізнес-школи (Kmbs) та Київської школи державного управління (КШДУ).

Віталій ШАПРАН — доцент Українського інституту розвитку фондового ринку КНЕУ, ексклен Ради НБУ.

За традицією, обидва заходи розпочиналися з вітального слова Юрія Якименка, Президента Центру Разумкова. Основна частина була присвячена виступам учасників, обговоренню теми та обміну думками з членами Клубу друзів, які були присутні на заході, а завершення пройшло в форматі вільного спілкування під час фуршету.

Всього до зустрічі Клубу друзів Центру Разумкова **27 березня 2024 р.** приєдналися 59 осіб, а **25 вересня 2024 р.** — 42 особи.

На кінець 2024 р. Клуб друзів Центру Разумкова налічував **115 учасників**, що **на 25% більше**, ніж у попередньому році.

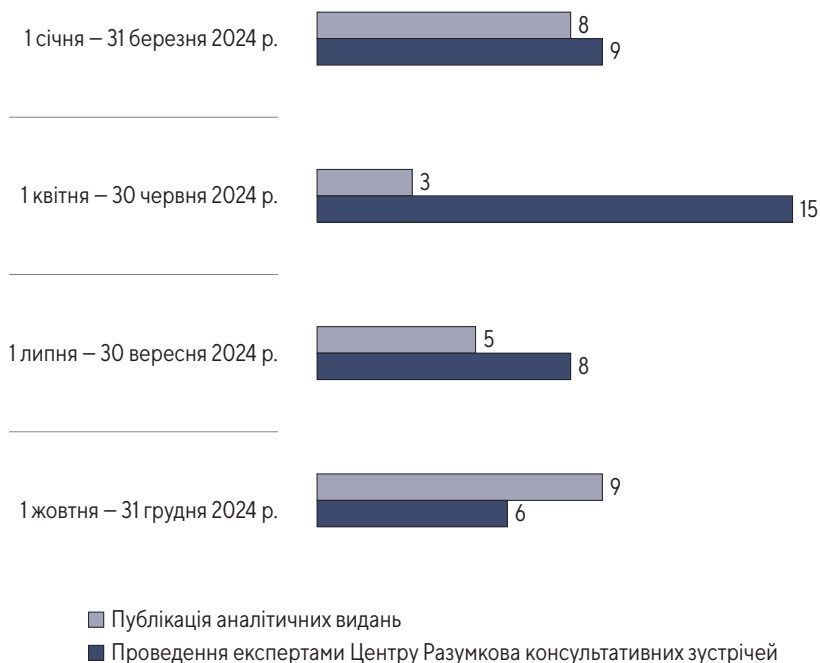
Клуб друзів Центру Разумкова був створений за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансувався Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснювався Раств в Україні.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2024 р. В ЦИФРАХ

25 аналітичних публікацій за
результатами досліджень.

38 заходів з адвокації розроблених рекомендацій (консультативні зустрічі, участь у роботі консультативно-дорадчих органів, заходах органів влади та ін.).

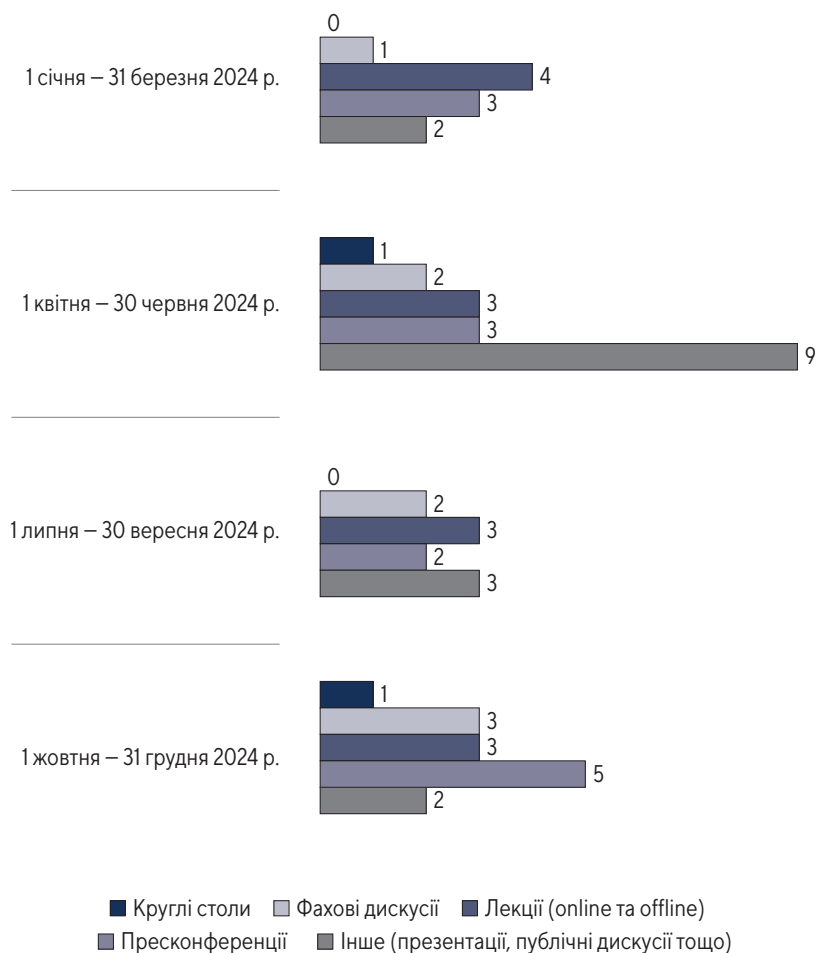
ДИНАМІКА ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА за 2024 р.

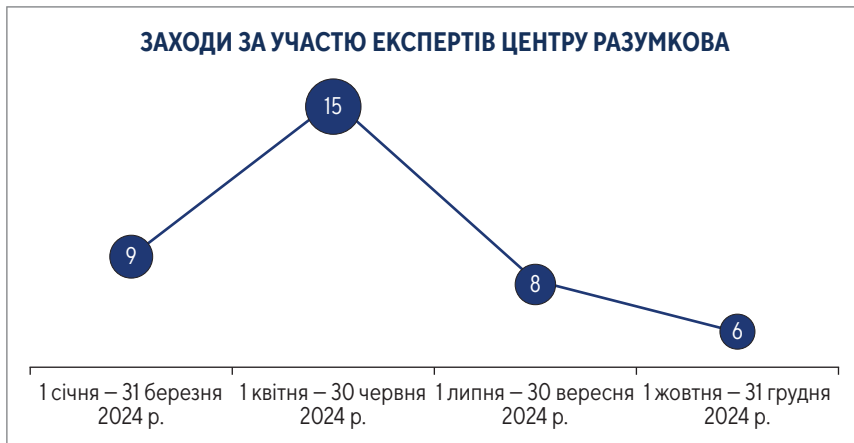
52 власні заходи Центру Разумкова, проведені протягом 2024 р.

ВЛАСНІ ЗАХОДИ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА за 2024 р.

38 конференцій, круглих столів, інших публічних заходів, в яких взяли участь експерти Центру.

Близько 300 статей, інтерв'ю та коментарів експертів у вітчизняних та зарубіжних ЗМІ.

Більше 3 000 000

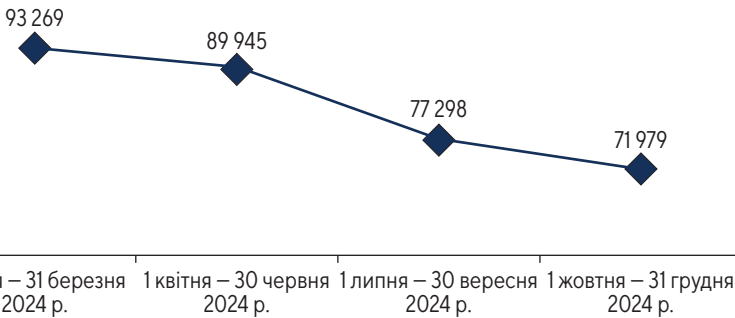
переглядів інтерв'ю, коментарів,
статей, програм за участю експертів у
традиційних і онлайн ЗМІ.

Понад 63%

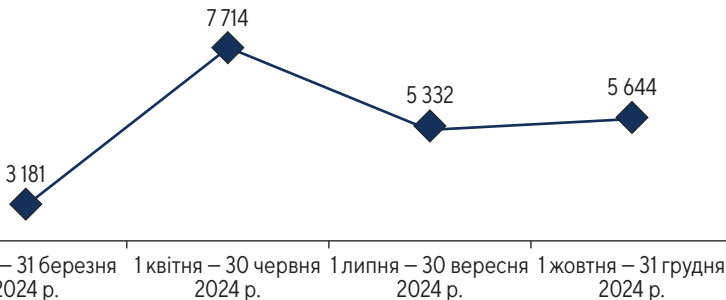
аналітичних матеріалів містять
інфографіку.

Кількість відвідувань сайту за рік склала **332 491**, завантажень матеріалів з нього – **21 871**.

ДИНАМІКА ВІДВІДУВАННЯ САЙТУ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

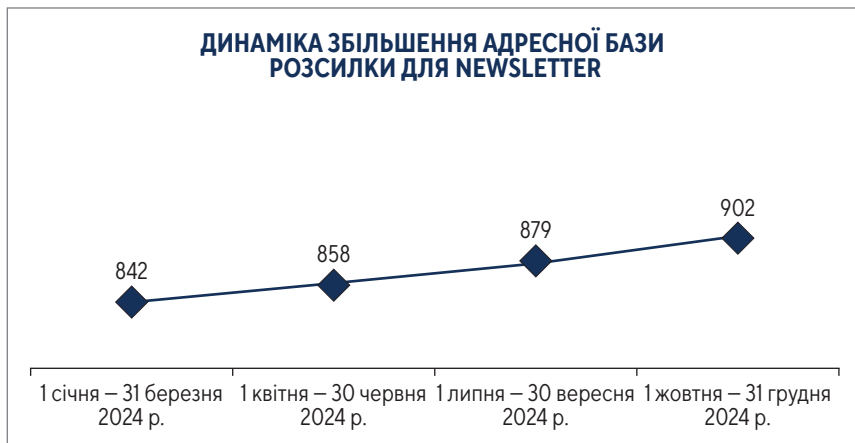

ДИНАМІКА ЗАВАНТАЖЕНЬ ПУБЛІКАЦІЙ З САЙТУ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА

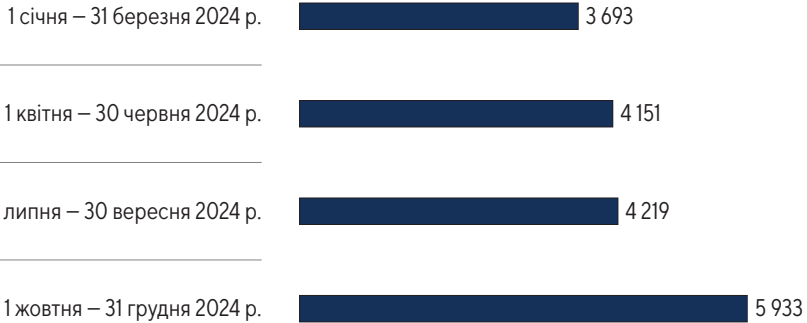
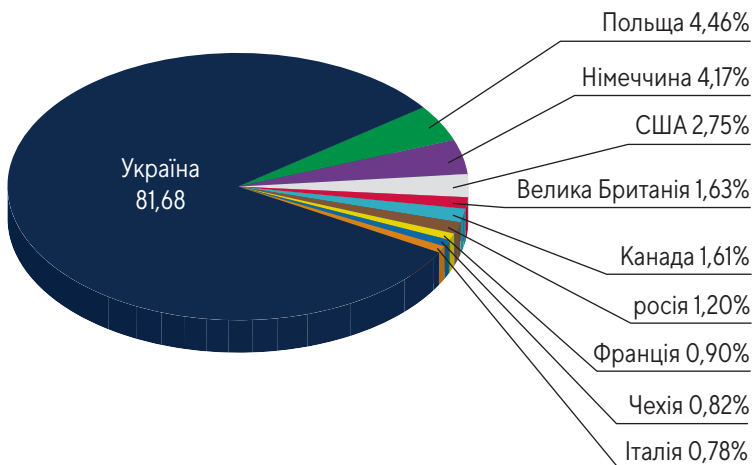

Розсилка Newsletter Центру українською та англійською мовами збільшилася за 2024 р. на **9,3%** і складає **902** електронні адреси.

Відбувається постійний розвиток каналів комунікації Центру з різними категоріями громадян через соціальні мережі – Facebook, YouTube, «X» (Twitter), Telegram, Instagram, LinkedIn.

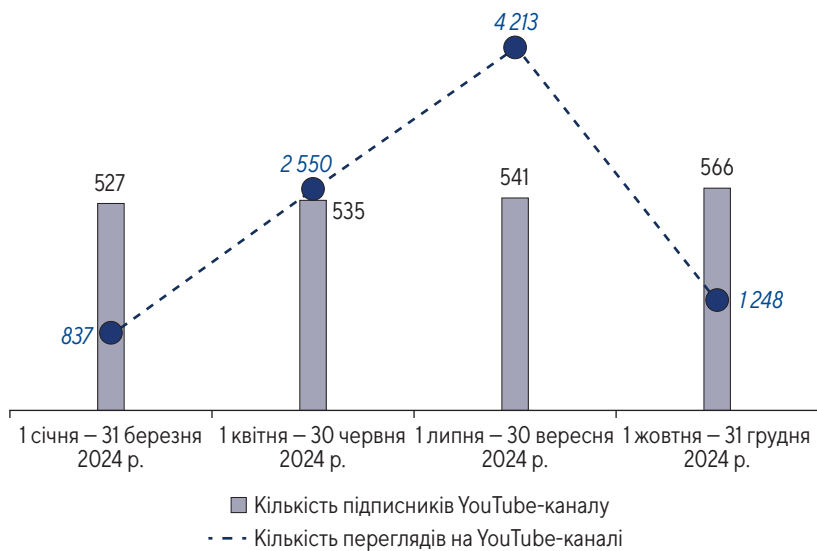
КІЛЬКІСТЬ ВІДВІДУВАЧІВ СТОРІНКИ FACEBOOK за 2024 р.**ГРАФІЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ВІДВІДУВАННЯ
СТОРІНКИ FACEBOOK ПО КРАЇНАХ**

ГРАФІЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ПОКАЗНИКІВ ВІДВІДУВАННЯ СТОРІНКИ FACEBOOK

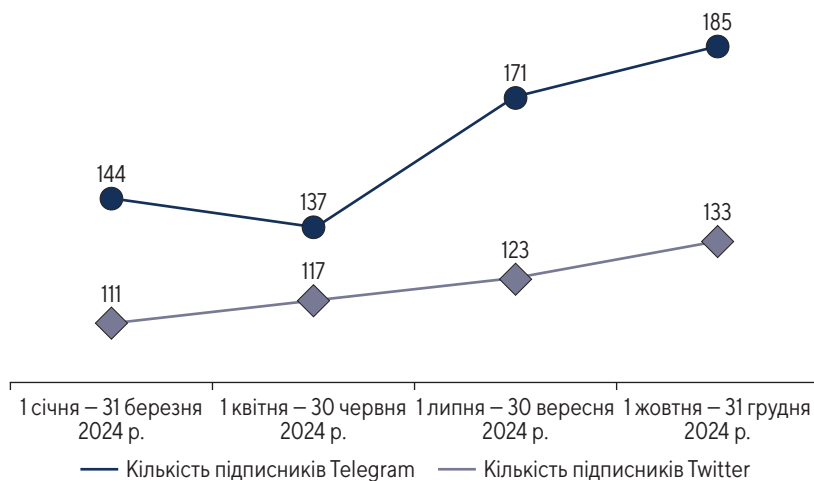

ГРАФІЧНІ ДАНІ ЩОДО YOUTUBE-КАНАЛУ

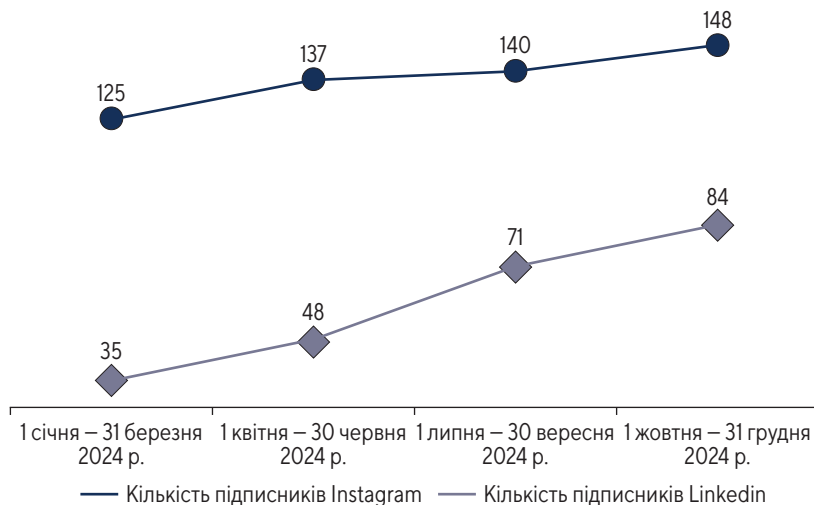

КІЛЬКІСТЬ ПІДПИСНИКІВ В TELEGRAM ТА TWITTER

КІЛЬКІСТЬ ПІДПИСНИКІВ В INSTAGRAM ТА LINKEDIN

ФІНАНСУВАННЯ ТА ВИДАТКИ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА у 2024 р.

ФІНАНСУВАННЯ	
Джерело фінансування	Сума (тис. грн)
SIPRI, 2024	2 641,1
PACT	11 702,7
King's College London	268,3
Ecorys UK Limited	1 398,9
Folke Bernadotte Academy	1 123,0
БФ «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва»	2 027,3
Представництво Фонду Ганса Зайделя у м. Києві, Україна	813,3
Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні	1 575,5
Universitaet Duisburg-Essen (UDE), European Research Executive Agency (REA)	1 359,0
Гранти від інших фондів та організацій, благодійні внески, пожертви	2 693,5
Всього фінансування	25 602,6

ОСНОВНІ ЗАСОБИ (тис. грн), станом на 1 січня 2025 р.	
Залишкова вартість	387,6
Первісна вартість	3 716,8
Знос	3 329,1

ВИДАТКИ	
Видатки	Сума (тис. грн)
Заробітна плата адміністративного персоналу	536,8
Заробітна плата за проектною діяльністю	7 990,9
Податки на ФОП (ЄСВ)	1 807,8
Оренда, комунальні послуги	2 796,5
Інформаційне забезпечення	61,2
Утримання автотранспорту	196,4
Телекомунікаційні послуги (зв'язок, Інтернет)	48,4
Дослідження громадської думки	5 798,2
Експертні послуги	393,5
Технічне забезпечення (утримання офісної техніки, канцтовари та інше)	44,6
Господарські товари	22,9
Публічні заходи	216,5
Видавнича діяльність	617,6
Інші витрати	208,7
Всього витрат	20 740,0

ЦЕНТР РАЗУМКОВА: КОМАНДА ТА КОНТАКТИ

Центр Разумкова — це колектив професіоналів, об'єднаних спільними цінностями та амбітними цілями.

Президент Центру — Юрій Якименко

Генеральний директор — Павло Пинзеник

У Центрі Разумкова на постійній основі працює 28 осіб. З Центром активно співпрацюють в якості консультантів представники наукової та експертної спільноти. За контрактами під час виконання проєктів залучалося понад 100 зовнішніх експертів. Загальноукраїнські опитування соціологічної служби Центру Разумкова здійснюють понад 300 інтерв'юерів. Центр Разумкова висловлює вдячність усім партнерам, які сприяли проведенню наших досліджень і втіленню у життя розроблених нами рекомендацій.

Наша адреса:

Український центр економічних і політичних досліджень
імені Олександра Разумкова

01032, м. Київ, бул. Тараса Шевченка, 33Б,

БЦ «Європа Плаза»

Телефон: +38 (044) 201-11-98

Факс: +38 (044) 201-11-99

E-mail: info@razumkov.org.ua

Web-сторінка: www.razumkov.org.ua

 www.facebook.com/therazumkov

 www.instagram.com/razumkov_centre

 www.linkedin.com/company/96386018/admin/feed/posts/

 <https://x.com/RazumkovC>

 https://t.me/razumkov_centre

 www.youtube.com/c/razumkovcentre